

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**

**ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ
1991 – 92**

ΑΘΗΝΑ 1991

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Σ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ - Σ. ΠΑΠΑΔΑΜΗΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.
ΙΩΑΝ. ΘΕΟΛΟΓΟΥ 80 ΖΩΓΡΑΦΟΥ, ΤΗΛ. 77.10.548 - 77.02.033, FAX: 77.10.581

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ	5
1. Αποστολή των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων	5
2. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Αθηνών	6
3. Χρησιμότητα του Οδηγού Σπουδών	7
II. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ	8
1. Όργανα του τμήματος	8
2. Τομείς	9
III. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ	11
1. Εκλεγμένη Διοίκηση	11
2. Προσωπικό Γραμματείας	11
3. Προσωπικό ΔΕΠ του Τμήματος	11
4. Άλλοι διδάσκοντες	12
5. Αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί	12
IV. ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ	14
1. Νομικό καθεστώς	14
2. Οργάνωση σπουδών	18
3. Υποχρεώσεις των φοιτητών	19
4. Τρόπος υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου	21
V. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	22
1. Ανάπτυξη ενδεικτικού Προγράμματος	24
2. Ενδεικτικό Πρόγραμμα μαθημάτων 1991-1992	29
3. Αντιστοιχίες μαθημάτων έτους 1991-1992 με μαθήματα προηγούμενων ετών	37
VI. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΕΤΟΣ 1991-92	42

VII. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	65
1. Διδακτικές και εξεταστικές περιόδοι, καθώς και οι επίσημες αργίες κατά το πανεπιστημιακό έτος 1991-92	65
2. Ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων	66
3. Προγράμματα εξετάσεων	66
4. Χώροι	66

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

1. Αποστολή των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

«1. Η τέχνη και η επιστήμη, η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες· η ανάπτυξη και η προαγωγή τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους. Η ακαδημαϊκή ελευθερία και η ελευθερία της διδασκαλίας δεν απαλλάσσουν από το καθήκον της υπακοής στο Σύνταγμα.

2. Η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους και έχει σκοπό την ηθική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων, την ανάπτυξη της εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης και τη διάπλασή τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες.

3. Τα έτη υποχρεωτικής φοίτησης δεν μπορεί να είναι λιγότερα από εννέα.

4. Όλοι οι Έλληνες έχουν δικαίωμα δωρεάν παιδείας, σε όλες τις βαθμίδες της, στα κρατικά εκπαιδευτήρια. Το Κράτος ενισχύει τους σπουδαστές που διακρίνονται, καθώς και αυτούς που έχουν ανάγκη από βοήθεια ή ειδική προστασία, ανάλογα με τις ικανότητές τους.

5. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση. Τα ιδρύματα αυτά τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους, έχουν δικαίωμα να ενισχύονται οικονομικά από αυτό και λειτουργούν σύμφωνα με τους νόμους που αφορούν τους οργανισμούς τους. Συγχώνευση ή κατάτμηση ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων μπορεί να γίνει και κατά παρέκκλιση από κάθε αντίθετη διάταξη, όπως νόμος ορίζει. Ειδικός νόμος ορίζει όσα αφορούν τους φοιτητικούς συλλόγους και τη συμμετοχή των σπουδαστών σ' αυτούς.

6. Οι καθηγητές των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι δημόσιοι λειτουργοί. Το υπόλοιπο διδακτικό προσωπικό τους επιτελεί επίσης δημόσιο λειτουργήμα με τις προϋποθέσεις που νόμος ορίζει. Τα σχετικά με την κατάσταση όλων αυτών των προσώπων καθορίζονται από τους οργανισμούς των οικείων ιδρυμάτων. (...)

7. Η επαγγελματική και κάθε άλλη ειδική εκπαίδευση παρέχεται από το Κράτος και με σχολές ανώτερης βαθμίδας για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από τρία χρόνια, όπως προβλέπεται ειδικότερα από το νόμο, που ορίζει και τα επαγγελματικά δικαιώματα όσων αποφοιτούν από τις σχολές αυτές.

8. Νόμος ορίζει τις προϋποθέσεις και τους όρους χορήγησης άδειας για την ίδρυση και λειτουργία εκπαιδευτηρίων που δεν ανήκουν στο

Κράτος, τα σχετικά με την εποπτεία που ασκείται πάνω σ' αυτά, καθώς και την υπηρεσιακή κατάσταση του διδακτικού προσωπικού τους.

Η σύσταση ανώτατων σχολών από ιδιώτες απαγορεύεται. (...) »

(Αποσπάσματα από το άρθρο 16 του Συντάγματος)

«1. Το Κράτος έχει την υποχρέωση να παρέχει την ανώτατη εκπαίδευση σε κάθε έλληνα πολίτη που το επιθυμεί, μέσα από τις διαδικασίες που ορίζονται κάθε φορά από το νόμο.

2. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), που έχουν ως αποστολή:

ι) Να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία και να καλλιεργούν τις τέχνες.

ιι) Να συντείνουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων ανθρώπων με επιστημονική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική συνείδηση και να παρέχουν τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία.

ιιι) Να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών του τόπου.

3. Στα πλαίσια της αποστολής τους τα Α.Ε.Ι. οφείλουν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της ανάγκης για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση του λαού».

(Άρθρο 1 του νόμου 1268/82)

2. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Αθηνών

Τα πρώτα πανεπιστημιακά Παιδαγωγικά Τμήματα ιδρύθηκαν με τον νόμο 1268/82, παρ. 46, στα Πανεπιστήμια Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πατρών, Ιωαννίνων, Θράκης και Κρήτης. Αλλά η οργάνωση και η έναρξη της λειτουργίας τους πραγματοποιήθηκαν σταδιακά, αρχίζοντας από το έτος 1984-1985. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Αθηνών άρχισε να λειτουργεί το 1987-88 και οι πρώτοι φοιτητές του αποφοίτησαν το 1991.

Η οργάνωση και η λειτουργία των Παιδαγωγικών Τμημάτων διέπεται από το Π.Δ. 320/83 και τον ν. 1268/82.

"Τα Παιδαγωγικά Τμήματα έχουν στα πλαίσια του άρθρου 1 παρ. 2 του Ν. 1268/82 ειδικότερα ως αποστολή:

α) Να καλλιεργούν και να προάγουν τις Παιδαγωγικές Επιστήμες με την ακαδημαϊκή και την εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα.

β) Να παρέχουν στους πτυχιούχους τους τα απαραίτητα εφόδια που

θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

γ) Να συμβάλλουν στην εξύψωση του επιπέδου και στην κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών της Εκπαίδευσης σε ό, τι αφορά σε ζητήματα Παιδαγωγικής.

δ) Να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση και επίλυση παιδαγωγικών προβλημάτων εν γένει" (άρθρο 2 του Π.Δ. 320/83).

"1. Τα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και τα Παιδαγωγικά Τμήματα Νηπιαγωγών χορηγούν αντίστοιχα πτυχία, τα οποία παρέχουν στους κατόχους τους τη δυνατότητα να διορίζονται ως εκπαιδευτικοί λειτουργοί σε σχολεία δημοτικής εκπαίδευσης και σε νηπιαγωγεία αντίστοιχα.

2. Τα σχετικά με το πρόγραμμα και τον κανονισμό σπουδών, καθώς και τα σχετικά με τις μεταπτυχιακές σπουδές, καθορίζονται με βάση τις ισχύουσες για τα αντίστοιχα ΑΕΙ διατάξεις. Ο ελάχιστος αριθμός εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου είναι οκτώ" (άρθρο 3 του Π.Δ. 320/83).

3. Χρησιμότητα του Οδηγού Σπουδών

Ο Οδηγός Σπουδών είναι χρήσιμος σε όλους τους συντελεστές της εκπαιδευτικής διαδικασίας που διεξάγεται στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών και ιδιαίτερα στους νεοεισερχόμενους στο Τμήμα φοιτητές και φοιτήτριες.

Επισημαίνεται ότι η συνοπτική παρουσίαση του περιεχομένου των μαθημάτων διευκολύνει τις επιλογές στη διαμόρφωση των ατομικών προγραμμάτων, αλλά δεν μπορεί να αντικαταστήσει την προσωπική επαφή με τους διδάσκοντες.

Το Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 1268/82, μέσα από συλλογικές διαδικασίες που διήρκεσαν αρκετούς μήνες. Στην τελική του μορφή, επικυρώθηκε στη Γενική Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της 16ης Σεπτεμβρίου 1991.

II. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

1. Όργανα του Τμήματος

Η βασική λειτουργική ακαδημαϊκή μονάδα είναι το *Τμήμα*, το οποίο καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης και χορηγεί ενιαίο πτυχίο, το οποίο όμως μπορεί να έχει κατευθύνσεις ή ειδικεύσεις. Τμήματα τα οποία αντιστοιχούν σε συγγενείς επιστήμες συγκροτούν μια *Σχολή*. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών λειτουργεί ως αυτοτελές Τμήμα και όχι ως Σχολή.

Τα όργανα Διοικήσεως του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών, σύμφωνα με το νόμο 1268/82, είναι : η *Γενική Συνέλευση* (Γ.Σ.) και ο *Πρόεδρος* με τον *Αναπληρωτή* του (η θέση του Αναπληρωτή Προέδρου θεσμοθετήθηκε με το ν. 1566/85). Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος αναπληρώνει τον Πρόεδρο, όταν αυτός λείπει, απουσιάζει ή κωλύεται.

Η Γενική Συνέλευση συγκροτείται από όλα τα μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) όλων των βαθμίδων (δηλ. Καθηγητές, Αναπληρωτές Καθηγητές, Επίκουρους Καθηγητές και Λέκτορες), και από φοιτητές, οι οποίοι συμμετέχουν σε ποσοστό 50% των μελών Δ.Ε.Π.

Η Γενική Συνέλευση ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπει ο ν. 1268/82 (αρ. 8, παρ. 2ε). Σε γενικές γραμμές αποφασίζει για θέματα, όπως είναι το πρόγραμμα σπουδών και ο κανονισμός σπουδών, οι αναθέσεις διδασκαλίας, τα συγγράμματα, η κατανομή πιστώσεων, προκηρύξεις κενών θέσεων μελών Δ.Ε.Π., και για κάθε άλλο θέμα που μπορεί να απασχολήσει το Τμήμα.

Ο Πρόεδρος συγκαλεί τη Γ.Σ., καταρτίζει την ημερήσια διάταξη της και προεδρεύει στις εργασίες της. Εισηγείται στη Γ.Σ. για τα διάφορα θέματα της αρμοδιότητάς της, τηρεί μητρώα επιστημονικής δραστηριότητας κάθε μέλους του Δ.Ε.Π., μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γ.Σ., συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη και διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων και προΐσταται των υπηρεσιών του Τμήματος.

Το ανώτερο συλλογικό όργανο του Πανεπιστημίου είναι η *Σύγκλητος*. Στη Σύγκλητο συμμετέχουν δύο εκλεγμένοι εκπρόσωποι του Τμήματος: ένα μέλος του Δ.Ε.Π., που εκλέγεται (μαζί με τον αναπληρωτή του) από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος και ένας εκπρόσωπος των φοιτητών.

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, ως σχετικά νεοσύστατο, δεν έχει *Ειδικούς Μεταπτυχιακούς Υποτρόφους* (Ε.Μ.Υ.) ούτε *Ειδικό*

Διοικητικό Τεχνικό Προσωπικό (Ε.Δ.Τ.Π.). Η σύνθεσή του δεν απαιτεί τη λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Τομείς

Το σχετικά νεοσύστατο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Αθηνών δεν διαιρείται ακόμα σε Τομείς.

Ο ν. 1268/82 (άρθρο 6), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα, ιδιαίτερα με τον ν. 1404/83 (άρθρο 48), προβλέπει:

«Το Τμήμα αποτελεί τη βασική λειτουργική ακαδημαϊκή μονάδα και καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης. Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος οδηγεί σ' ένα ενιαίο πτυχίο.

Με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη της Γενικής Συνέλευσης του αντίστοιχου Τμήματος και του Σ.Α.Π. είναι δυνατό να καθορίζονται κατευθύνσεις ή ειδικεύσεις του ενιαίου πτυχίου που χορηγεί ένα Τμήμα.»

«Τα Τμήματα διαιρούνται σε Τομείς. Ο Τομέας συντονίζει τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης».

«Με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από γνώμη του Σ.Α.Π. και των Συγκλήτων των οικείων Α.Ε.Ι. μπορεί να ιδρύονται, να καταργούνται, να συγχωνεύονται, να κατατέμνονται ή να μετονομάζονται, Α.Ε.Ι., Σχολές ή Τμήματα:

ι) Όταν είναι αναγκαίο για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων κοινωνικών αναγκών για την περιφερειακή ανάπτυξη και αποκέντρωση της ανώτατης παιδείας ή για την καλλιέργεια νέων επιστημονικών και τεχνικών πεδίων ή πεδίων διεπιστημονικού χαρακτήρα που κρίνονται απαραίτητα για την οικονομικοκοινωνική ανάπτυξη της χώρας και δεν καλύπτονται με επάρκεια από τα Α.Ε.Ι., Σχολές ή Τμήματα που λειτουργούν.

ιι) Όταν το επιβάλλει ο δυσανάλογα μεγάλος αριθμός φοιτητών ανά μέλος του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού ενός Α.Ε.Ι., μιας Σχολής ή ενός Τμήματος.

ιιι) Όταν η λειτουργία μεμονωμένων Α.Ε.Ι., Σχολών ή Τμημάτων δεν δικαιολογείται επιστημονικά και δυσχεραίνει την έρευνα και τη διδασκαλία στα αντίστοιχα γνωστικά πεδία».

«Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που ο αριθμός των μελών του Δ.Ε.Π. και το γνωστικό πεδίο του Τμήματος δεν επιτρέπει τη διαίρεσή του σε Τομείς, δεν απαιτείται η διαίρεση του Τμήματος σε Τομείς. Στην περίπτωση αυτή οι προβλεπόμενες από το νόμο αυτό αρμοδιότητες του Τομέα ανήκουν στο Τμήμα

Η σύσταση, συγχώνευση, κατάτμηση, κατάργηση των Τομέων γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετά από γνώμη της Γ.Σ. του αντίστοιχου Τμήματος. Αμέσως μετά τη σύστασή τους, η Γ.Σ. Τμήματος αποφασίζει για την κατανομή του υπηρετούντος προσωπικού, καθώς

και των Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών και λοιπών μονάδων στους Τομείς, ή και για τη διατήρηση των Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών και λοιπών μονάδων στο Τμήμα.

Με την ίδια διαδικασία αλλάζει η ονομασία ενός Τομέα και τροποποιείται το γνωστικό του αντικείμενο ενώ με απόφαση της Γ.Σ. Τμήματος μπορεί να αλλάξει Τομέα ένα μέλος προσωπικού».

III. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

1. Εκλεγμένη Διοίκηση

Πρόεδρος: Γιάννης Παπακώστας, Καθηγητής

Αναπληρωτής Πρόεδρος: Μαρία Ηλιού, Καθηγήτρια

Εκπρόσωπος Ε.Μ.Υ.: –

Εκπρόσωποι φοιτητών στη Γ.Σ.: Φιλία Αμαργιωτάκη, Κατερίνα Γεωργακοπούλου, Έλλη Ναούμ, Βάνα Νάσκου, Γιώτα Μοσχοβίτη, Τίμος Παπαδόπουλος, Θεοδώρα Τραυλού, Δημήτρης Χαλβατζιδάκης.

Εκπρόσωπος Ε.Δ.Τ.Π.: –

Εκπρόσωπος Δ.Ε.Π. στη Σύγκλητο: Μαρία Ηλιού, Καθηγήτρια

Αναπληρωτής εκπροσώπου Δ.Ε.Π. στη Σύγκλητο: Άννα Φραγκουδάκη, Καθηγήτρια

Εκπρόσωπος φοιτητών στη Σύγκλητο: ...

2. Προσωπικό Γραμματείας

Γραμματέας: Ευδοκία Παπαρούντα (τηλ. 36 27 277)

Ανδριανή Χαρλαύτη

Θέμις Ζυγούρη - Αναστασιάδου

Ευγενία Γεωργίου

Αθανασία Χαλαζονίτη

3. Προσωπικό Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Καθηγητές

Γιάννης Παπακώστας

Αθανάσιος Παπάς

Μαρία Ηλιού

Μαρία Λάσκου - Νασιάκου

Άννα Φραγκουδάκη

Αναπληρωτές Καθηγητές

Θάλεια Δραγώνα

Όλγα Πανοπούλου - Μαράτου

Επίκουροι Καθηγητές

Ευγενία Κουτσοβάνου
Απόστολος Παπαϊωάννου
Λουίζα Κακίση - Παναγοπούλου
Μαρία Μαλικιώση - Λοΐζου
Λέλα Γώγου

Λέκτορες

Ευγενία Φλογαΐτη
Αθηνά Ζώνιου - Σιδέρη
Αλεξάνδρα Κορωναίου

4. Άλλοι διδάσκοντες

Νέλλη Ασκούνη (Π. Δ. 407/1982)
Δημήτρης Βεργίδης, Λέκτορας Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκ-
παίδευσης Πανεπιστημίου Πατρών.
Θανάσης Γκότοβος, Καθηγητής Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Ιω-
αννίνων
Άλκηστις Κοντογιάννη (Π.Δ. 407/1982)
Δήμητρα Κουτσούκη (Π.Δ. 407/1982)
Μαρία Κυνηγού - Φλάμπουρα (Π.Δ. 407/1982)
Γεώργιος Μαλαφής (Π.Δ. 468/89)
Μιχάλης Μεϊμάρης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Π.Δ. 407/1982)
Μιχάλης Μερακλής, Καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκ-
παίδευσης Πανεπιστημίου Αθηνών

5. Αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί

Φωτεινή Αθανασούλα
Καρολίνα Ανανιάδου
Παναγιώτα Αρβανίτη
Χριστίνα Αποστολοπούλου
Δήμητρα Γαλάνη
Κατερίνα Γκουργκούτα
Ανδρονίκη Εξάρχου
Πανάγιω Ευθυμίου - Νικολάκη
Ουρανία Κολόκα - Θεοφανοπούλου
Ιωάννα Λύκου
Ελένη Μαρκάκη

Παγόνα Μερίκου
Μαρία Μπατσούτα
Παναγιώτα Μπιτσάκη
Ειρήνη Νικολαΐδου
Χρυσή Παπαδογιάννη
Κωνσταντίνα Παπανικολάου - Γεωργακάκη
Σταυρούλα Πετράκη
Στέλλα Πλιάτσικα
Δήμητρα Ραλλή - Κωνσταντινίδου
Αικατερίνη Σαφαρά
Ειρήνη Σιόντη
Αναστασία Χύτη
Γεώργιος Κατέβας
Ανδρέας Μήτσου

IV. ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

1. Νομικό καθεστώς

α) Πρόγραμμα σπουδών

«1. Το Πρόγραμμα Σπουδών περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών και των κατ' επιλογή υποχρεωτικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο, και τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων.

2. Το Πρόγραμμα Σπουδών προσαρμόζεται στον ελάχιστο δυνατό αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, ο οποίος καθορίζεται για κάθε πτυχίο με Π.Δ. που εκδίδεται μετά από γνώμη του Σ.Α.Π.* και των Σχολών και δεν μπορεί να είναι μικρότερος από οκτώ.

3. Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα περιλαμβάνει έναν αριθμό «διδασκικών μονάδων» (δ.μ.). Η δ.μ. αντιστοιχεί σε μια εβδομαδιαία ώρα διδασκαλίας επί ένα εξάμηνο προκειμένου περί αυτοτελούς διδασκαλίας μαθήματος και σε μια μέχρι τρεις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας ή εξάσκησης επί ένα εξάμηνο για το υπόλοιπο εκπαιδευτικό έργο, σύμφωνα με σχετική απόφαση της Γ.Σ. Τμήματος. Στο Πρόγραμμα Σπουδών περιέχεται και ο ελάχιστος αριθμός δ.μ. που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου.

4. Η κατανομή των εξαμηνιαίων μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τους φοιτητές. Ανταποκρίνεται πάντως σε συνθήκες κανονικής φοίτησης, προσαρμοσμένης στον ελάχιστο δυνατό αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου και στην αλληλουχία των προαπαιτούμενων και των εξαρτημένων από προαπαιτούμενα μαθήματα.

5. Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα καλύπτουν τουλάχιστο το 1/4 του Προγράμματος Σπουδών.

6. Αρμόδια για την κατάρτιση του Προγράμματος Σπουδών είναι η Γ.Σ. Τμήματος. Το Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρείται κάθε Απρίλιο. Ο

* Σ.Α.Π.: Συμβούλιο Ανώτατης Παιδείας.

Πρόεδρος του Τμήματος συγκροτεί Επιτροπή Προγράμματος από μέλη της Γενικής Συνελεύσεως του Τμήματος με ετήσια θητεία, η οποία υποβάλλει σχετική εισήγηση στη Γ.Σ. Τμήματος, αφού προηγουμένως κωδικοποιήσει τις προτάσεις των Τομέων.

7. Η απόφαση της Γ.Σ. Τμήματος για το Πρόγραμμα Σπουδών κοινοποιείται στον Κοσμήτορα και στην Ε.Α.Γ.Ε.* και δημοσιεύεται στον Οδηγό Σπουδών της Σχολής και του Τμήματος.

8. Στα προγράμματα σπουδών ενός Τμήματος μπορούν να περιλαμβάνονται και μαθήματα που ανήκουν στο γνωστικό πεδίο Τομέα άλλων Τμημάτων της ίδιας ή άλλης Σχολής. Στην περίπτωση αυτή η ανάθεση διδακτικού έργου σε μέλη του Δ.Ε.Π. του Τομέα αυτού γίνεται με απόφαση της Κοσμητείας ή του Πρυτανικού Συμβουλίου αντίστοιχα μετά από πρόταση των αντίστοιχων Τμημάτων ή Σχολών.

9. Η Γ.Σ. Τμήματος μπορεί να αντικαταστήσει μέρος των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων των τελευταίων δύο εξαμήνων πριν από το πτυχίο με ισότιμα προγράμματα εφαρμογών στο γνωστικό πεδίο του Τμήματος σε σύνδεση με την παραγωγική διαδικασία, τα οποία μπορούν να επιλέγουν οι φοιτητές στη θέση των μαθημάτων αυτών.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, δημοσιευόμενη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από γνώμη του Σ.Α.Π. και των Τμημάτων καθορίζονται οι λεπτομέρειες της οργάνωσης των προγραμμάτων αυτών, οι όροι της απασχόλησης των φοιτητών και της ενδεχόμενης αμοιβής τους, καθώς και οι μορφές συνεργασίας στα πλαίσια των προγραμμάτων αυτών με τους φορείς που μετέχουν στο Σ.Α.Π.

10. Για όλα τα μαθήματα του προγράμματος Σπουδών καθορίζεται ο Τομέας που έχει αρμοδιότητα για τη διδασκαλία τους. Τα μαθήματα αυτά μπορούν να διδάσκονται από όλα τα μέλη του Δ.Ε.Π. του Τμήματος.

11. Σε περίπτωση μαθήματος που διδάσκεται σε μεγάλα ακροατήρια επιδιώκεται η διαίρεση της αντίστοιχης τάξης σε τμήματα με μικρό αριθμό φοιτητών και η ανάθεση διδασκαλίας του μαθήματος για κάθε τμήμα σε ένα μέλος του Δ.Ε.Π. του αντίστοιχου τομέα. Τα μέλη του Δ.Ε.Π. που παίρνουν τέτοια ανάθεση, συγκροτούν την Επιτροπή του Μαθήματος με συντονιστή μέλος του Δ.Ε.Π. που κατέχει την ανώτατη βαθμίδα. Η Επιτροπή του Μαθήματος συντονίζει την ομοιομορφία διδασκαλίας, ως προς το περιεχόμενο και την έκταση της διδακτέας ύλης, των ασκήσεων και των εξετάσεων.

12. α) Με απόφαση της Συγκλήτου είναι δυνατή η οργάνωση διασχολικών προγραμμάτων που οδηγούν σε ξεχωριστό πτυχίο. Η διδασκαλία κάθε διασχολικού προγράμματος ανατίθεται με μερική απασχόληση

* Ε.Α.Γ.Ε.: Εθνική Ακαδημία Γραμμάτων και Επιστημών. (Η ίδρυση της προβλεπόμενης από το νόμο Ε.Α.Γ.Ε. δεν έχει πραγματοποιηθεί).

σε μέλη του Δ.Ε.Π. δύο ή περισσότερων Τμημάτων του Α.Ε.Ι., ύστερα από προτάσεις των Δ.Σ. των Τμημάτων αυτών.

β) Με απόφαση της Συγκλήτου ορίζεται πενταμελής Διοικούσα Επιτροπή από μέλη του Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν στο διασχολικό πρόγραμμα στην οποία συμμετέχει ως Πρόεδρος ο Κοσμήτορας της Σχολής στην οποία ανήκει το Τμήμα που έχει τη μεγαλύτερη συμμετοχή στο πρόγραμμα.

γ) Η Διοικούσα Επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες Δ.Σ. Τμήματος ενώ η Σύγκλητος έχει τις αρμοδιότητες της Γ.Σ. Τμήματος σε ό,τι αφορά το πρόγραμμα σπουδών, τη διανομή του διδακτικού έργου και την τοποθέτηση και καθορισμό καθηκόντων Ε.Μ.Υ.

(Άρθρο 24 του νόμου 1268/82)

β) Κανονισμός Σπουδών

1. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου.

2. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα.

3. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και 2 για εξετάσεις.

4. Διακοπή του εκπαιδευτικού έργου αλλά και της εν γένει λειτουργίας ενός Α.Ε.Ι. πέρα από τα προβλεπόμενα στο νόμο αυτό, είναι δυνατή με απόφαση της Συγκλήτου και μόνο για εξαιρετικές περιπτώσεις.

5. Αν για οποιοδήποτε λόγο ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τα 2/3 του προβλεπόμενου στο Πρόγραμμα για τις εργάσιμες μέρες του αντίστοιχου εξαμήνου, το αντίστοιχο μάθημα θεωρείται ότι δε διδάχθηκε.

6. Το πρώτο εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το δεύτερο εξάμηνο λήγει το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου. Οι ακριβείς ημερομηνίες καθορίζονται από τη Σύγκλητο. Σε εξαιρετικές όμως περιπτώσεις ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με πρόταση της Συγκλήτου ρυθμίζει την έναρξη και λήξη των δύο εξαμήνων εκτός των ημερομηνιών αυτών, ώστε να συμπληρωθεί ο αριθμός των εβδομάδων της παρ. 3.

7. Με τους εσωτερικούς κανονισμούς των Α.Ε.Ι. ορίζονται τα σχετικά με τη δυνατότητα οργάνωσης και λειτουργίας θερινών εξαμήνων για ταχύρρυθμη διδασκαλία ή συμπλήρωση ύλης εξαμήνου.

8. Η βαθμολογία του φοιτητή σε κάθε μάθημα καθορίζεται από το διδάσκοντα, ο οποίος υποχρεώνεται να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή και προφορικές εξετάσεις ή και να στηριχθεί σε θέματα ή εργαστηριακές ασκήσεις.

9. Σε περίπτωση αποτυχίας σε υποχρεωτικό μάθημα, ο φοιτητής υπο-

χρεώνεται να το επαναλάβει κατά το επόμενο εξάμηνο.

10. Σε περίπτωση αποτυχίας σε κατ' επιλογή υποχρεωτικό μάθημα, ο φοιτητής υποχρεώνεται ή να το επαναλάβει σε επόμενα εξάμηνα ή να το αντικαταστήσει με άλλο κατ' επιλογή μάθημα.

11. Τα μαθήματα που χαρακτηρίζονται ως προαπαιτούμενα διδάσκονται και κατά τα δύο εξάμηνα του έτους.

12. Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και παίρνει πτυχίο όταν επιτύχει στα προβλεπόμενα μαθήματα και συγκεντρώνει τον απαιτούμενο αριθμό διδακτικών μονάδων.

13. Τα σχετικά με τον τύπο των χορηγούμενων πτυχίων και με την καθομολόγηση των πτυχιούχων καθορίζονται στους εσωτερικούς κανονισμούς των Α.Ε.Ι.

(Άρθρο 25 του νόμου 1268/82)

γ) Ρύθμιση θεμάτων προγραμμάτων και κανονισμού σπουδών

Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Αθηνών στις συνεδριάσεις στις 16.1.84 και 19.1.84 αποφάσισε τα εξής, τα οποία και θεωρούνται ως μέγρος του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών.

1. (α) Το πρόγραμμα σπουδών που καταρτίζουν οι Γενικές Συνελεύσεις των Τμημάτων είναι ενδεικτικό και όχι υποχρεωτικό για τους φοιτητές.

(β) Οι φοιτητές δηλώνουν τα μαθήματα τα οποία θα διδαχθούν με βάση προσωπικές επιλογές για την κατάρτιση του ατομικού προγράμματος που θα τους οδηγήσει στη λήψη του πτυχίου. Τα μαθήματα αυτά μπορεί να είναι διάφορα των μαθημάτων του ενδεικτικού προγράμματος. Εάν ο φοιτητής δεν δηλώσει θα θεωρηθεί ότι αποδέχεται το ενδεικτικό πρόγραμμα. Εάν υπάρχει διάζευξη στο ενδεικτικό πρόγραμμα ο φοιτητής πρέπει να δηλώσει προτίμηση.

(γ) Ο αριθμός των μαθημάτων κατά εξάμηνο που θα προσφέρει το Τμήμα με βάση το ενδεικτικό πρόγραμμα (αριθμός ν) είναι κατά μέγιστο όριο 4 (τέσσερα) και σε εξαιρετικές περιπτώσεις 5 (πέντε).

(δ) Ανώτατος αριθμός μαθημάτων που μπορεί να επιλέγει ο φοιτητής σε κάθε εξάμηνο είναι το ανώτατο όριο του ν που παρουσιάζεται στο εκάστοτε πρόγραμμα σπουδών τμήματος συν 3 (τρία).

2. (α) Ο ορισμός στο πρόγραμμα σπουδών μαθημάτων ως προαπαιτούμενων δεν είναι υποχρεωτικός, εν πάση δε περιπτώσει, δεν είναι δυνατό να ορισθούν ως προαπαιτούμενα μαθήματα περισσότερα από το 1/5 του συνόλου των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου.

Ένα μάθημα μπορεί να ορισθεί ως προαπαιτούμενο μόνο για ένα εξαρτώμενο μάθημα και αντίστροφα.

(β) Τα κατ' επιλογή μαθήματα (άρθρ. 24 παρ. 5) καλύπτουν τουλάχισ-

στον το 1/4 του αριθμού των μαθημάτων που πρέπει να διδαχθεί ο φοιτητής για να λάβει το πτυχίο του (και όχι απλώς το 1/4 του συνόλου των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών).

(γ) Κάθε Τμήμα πρέπει να διδάσκει σε κάθε εξάμηνο κατά το δυνατό το σύνολο των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και πάντως, οπωσδήποτε τα προαπαιτούμενα μαθήματα.

3. (α) Μάθημα που διδάχθηκε επί 13 εβδομάδες, θεωρείται ότι διδάχθηκε επαρκώς.
- (β) Μάθημα που διδάχθηκε σε λιγότερες από 9 εβδομάδες θεωρείται από την Σύγκλητο ότι δεν διδάχθηκε επαρκώς (βλ. άρθρ. 25 παρ. 5), οπότε με απόφαση της Συγκλήτου ή επαναλαμβάνεται το μάθημα ή παρατείνεται το εξάμηνο.
- (γ) Όταν ένα μάθημα διδάχθηκε από 9-12 εβδομάδες, η Σύγκλητος θα κρίνει, μετά από γνώμη του αντίστοιχου Τμήματος, αν το μάθημα διδάχθηκε επαρκώς ή αν θα δοθεί παράταση εξαμήνου.
4. Η διδασκαλία είναι υποχρεωτική για τον διδάσκοντα ανεξάρτητα από τον αριθμό των φοιτητών που θα δηλώσουν το μάθημα.
5. (α) Οι τελικές εξετάσεις κάθε μαθήματος πραγματοποιούνται αμέσως μετά τη λήξη της διδασκαλίας μαθημάτων του αντίστοιχου εξαμήνου και διαρκούν 2-4 εβδομάδες. Εάν η τελική βαθμολογία του φοιτητή είναι μικρότερη του 5, τότε παρέχεται στον φοιτητή η δυνατότητα συμπληρωματικής εξέτασης μετά την ολοκλήρωση της οποίας και μόνο οριστικοποιείται η τελική βαθμολογία του και καταχωρείται στους καταλόγους της Γραμματείας.
- (β) Η συμπληρωματική εξέταση πρέπει να γίνεται τον Σεπτέμβριο για τα μαθήματα και των δύο εξαμήνων (χειμερινό-εαρινό) και να είναι διάρκειας 4 εβδομάδων.

2. Οργάνωση Σπουδών

Κάθε ακαδημαϊκό έτος χωρίζεται σε διδακτικές περιόδους που ονομάζονται εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο. Κατά τη διάρκεια του χειμερινού εξαμήνου διδάσκονται τα μαθήματα που υπάγονται στο 1ο, 3ο, 5ο και 7ο εξάμηνο του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών. Κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου διδάσκονται τα μαθήματα που υπάγονται στο 2ο, 4ο, 6ο, 8ο του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών.

Η εκπαίδευση των φοιτητών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών γίνεται με τις παραδόσεις των μαθημάτων, τα φροντιστήρια, τις πρακτικές ασκήσεις σε νηπιαγωγεία που ορίζονται από το Τμήμα, καθώς και με άλλες νόμιμες παιδευτικές δραστηριότητες που κρίνει αναγκαίες και θα εγκρίνει η Γ.Σ. του Τμήματος.

Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών διακρίνονται σε υποχρεωτικά και σε επιλεγόμενα.

Ως υποχρεωτικά μαθήματα χαρακτηρίζονται τα μαθήματα των οποίων η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση θεωρείται απαραίτητη για το σύνολο των φοιτητών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών.

Ως επιλεγόμενα μαθήματα (ή μαθήματα επιλογής) χαρακτηρίζονται τα μαθήματα από τα οποία ο φοιτητής πρέπει να επιλέξει ορισμένα, ώστε να συμπληρώσει τον απαραίτητο αριθμό μαθημάτων και ελάχιστο αριθμό Δ.Μ., που απαιτούνται για απόκτηση του πτυχίου. Ο φοιτητής είναι ελεύθερος να επιλέξει μαθήματα αυτού του τύπου, ανάλογα με τα προσωπικά του ενδιαφέροντα.

Η παρακολούθηση των παραδόσεων της θεωρίας των μαθημάτων αποτελεί ακαδημαϊκή μόνο υποχρέωση του φοιτητή, δηλαδή δεν είναι υποχρεωτική και δεν τηρείται σύστημα καταχωρισμού απουσιών. Παρ' όλα αυτά, η συστηματική παρακολούθηση των παραδόσεων είναι απόλυτα ενδεδειγμένη για τη σωστή θεωρητική κατάρτιση του φοιτητή. Μόνο η άμεση επαφή με το διδάσκοντα μπορεί να οδηγήσει στην ακριβή γνώση του αντικειμένου κάθε μαθήματος.

Οι εξετάσεις γίνονται από το διδάσκοντα (ή τους διδάσκοντες) στο τέλος του εξαμήνου. Οι εξετάσεις μπορεί να είναι γραπτές ή προφορικές. Η βαθμολογία των μαθημάτων εκφράζεται με την κλίμακα μηδέν-δέκα (0-10), με βάση επιτυχίας το πέντε (5) και χωρίς τη χρήση κλασματικού μέρους. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα μιας συμπληρωματικής εξέτασης. Εάν ο φοιτητής αποτύχει και στη συμπληρωματική εξέταση, τότε θα πρέπει να επανεγγραφεί στο μάθημα και να το παρακολουθήσει σε επόμενο εξάμηνο.

Αναφορικά με τις εξετάσεις, τη βαθμολογία και τον αριθμό διδακτικών μονάδων κάθε μαθήματος επιλογής, ισχύει ό,τι και στα υποχρεωτικά μαθήματα. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής μπορεί να επανεγγραφεί στο μάθημα και να το παρακολουθήσει σε επόμενο εξάμηνο ή να εγγραφεί σε άλλο επιλεγόμενο μάθημα.

Όλα τα μαθήματα είτε υποχρεωτικά είτε επιλεγόμενα προσφέρουν 3 διδακτικές μονάδες.

Το ισχύον πρόγραμμα σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών περιλαμβάνει τα υποχρεωτικά και τα επιλεγόμενα μαθήματα για το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 1991-92. Από τα επιλεγόμενα μαθήματα, οι φοιτητές του Α, Β, Γ και Δ εξαμήνου πρέπει να επιλέξουν τουλάχιστον ένα (1) για το χειμερινό και ένα (1) για το εαρινό εξάμηνο, ενώ οι φοιτητές του Ε, ΣΤ, Ζ και Η εξαμήνου πρέπει να επιλέξουν τουλάχιστον δύο (2) μαθήματα για το χειμερινό και δύο (2) για το εαρινό εξάμηνο του έτους 1991-92.

3. Υποχρεώσεις φοιτητών για την απόκτηση πτυχίου

Ο φοιτητής για να αποκτήσει το πτυχίο του Παιδαγωγικού Τμήματος

Νηπιαγωγών, πρέπει να ικανοποιήσει τις παρακάτω προϋποθέσεις:

(1) Να εγγραφεί, να παρακολουθήσει και να εξεταστεί με επιτυχία σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του προγράμματος σπουδών.

(2) Να εγγραφεί, να παρακολουθήσει και να εξεταστεί με επιτυχία σε ένα ορισμένο αριθμό επιλεγόμενων μαθημάτων.

(3) Να ανταποκριθεί με επιτυχία στο πρόγραμμα των πρακτικών ασκήσεων.

(4) Να συμπληρώσει τον απαιτούμενο αριθμό διδακτικών μονάδων.

Το σύνολο των απαιτούμενων διδακτικών μονάδων και ο αριθμός των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων όπως ορίστηκαν από τη Γ.Σ. του Τμήματος αναπτύσσονται σταδιακά παρακάτω:

Όσοι γράφτηκαν στο α' εξάμηνο το 1987-88 θα συγκεντρώσουν 120 δ.μ.

Όσοι γράφτηκαν στο α' εξάμηνο το 1988-89 θα συγκεντρώσουν 126 δ.μ.

Όσοι γράφτηκαν στο α' εξάμηνο το 1989-90 θα συγκεντρώσουν 132 δ.μ.

Όσοι γράφτηκαν στο α' εξάμηνο το 1990-91 θα συγκεντρώσουν 138 δ.μ.

Όσοι γράφτηκαν στο α' εξάμηνο το 1991-92 θα συγκεντρώσουν 144 δ.μ.

ΔΗΛΑΔΗ:

	Μαθήματα	
	Υποχρεωτικά	Επιλογής
Όσοι γράφτηκαν στο α' εξάμηνο το 1987-88 πρέπει να περάσουν:	32	8
Όσοι γράφτηκαν στο α' εξάμηνο το 1988-89 πρέπει να περάσουν:	32	10
Όσοι γράφτηκαν στο α' εξάμηνο το 1989-90 πρέπει να περάσουν:	32	12
Όσοι γράφτηκαν στο α' εξάμηνο το 1990-91 πρέπει να περάσουν:	34	12
Όσοι γράφτηκαν στο α' εξάμηνο το 1991-92 πρέπει να περάσουν:	36	12

Εάν οι φοιτητές έχουν περάσει περισσότερα από τον οριζόμενο αριθμό μαθημάτων επιλογής, την ημέρα που υποβάλλουν αίτηση για πτυχίο θα δηλώσουν ποια συγκεκριμένα μαθήματα επιλογής (από αυτά που έχουν περάσει) θέλουν να συμπεριληφθούν στο βαθμό του πτυχίου τους.

(5) Η Γ.Σ. του Τμήματος θα αποφασίσει για τη συγγραφή ή όχι διπλωματικής εργασίας.

(6) Ο χρόνος σπουδών δεν μπορεί να είναι μικρότερος από 8 εξάμηνα.

Κάθε φοιτητής έχει την υποχρέωση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις εγγραφής στα μαθήματα που προτίθεται να παρακολουθήσει και να εξεταστεί σε κάθε εξάμηνο σπουδών (συμπλήρωση ειδικών εντύπων - δηλώσεων που παρέχει η Γραμματεία του Τμήματος).

4. Τρόπος υπολογισμού του βαθμού πτυχίου

Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού πτυχίου είναι ενιαίος για όλα τα ΑΕΙ της χώρας και καθορίζεται από την Υπουργική απόφαση υπ. αριθμ. Φ14/Β3/2166α/Ιούνιος 1987.

Για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος επί ένα συντελεστή, ο οποίος ονομάζεται συντελεστής βαρύτητας του μαθήματος, και το άθροισμα των επί μέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας όλων των μαθημάτων αυτών.

$$\text{Δηλαδή: Βαθμός πτυχίου} = \frac{\sum_{i=1}^{\nu} \sigma_i B_i}{\sum_{i=1}^{\nu} \sigma_i}$$

όπου B_1, \dots, B_n είναι βαθμοί των μαθημάτων, $\sigma_1, \sigma_2, \dots, \sigma_n$ είναι οι συντελεστές που αντιστοιχούν σ' αυτά τα μαθήματα και ν ο συνολικός αριθμός των μαθημάτων.

Οι συντελεστές βαρύτητας κυμαίνονται από 1,0 έως 2,0 και υπολογίζονται ως εξής:

- Μαθήματα με 1 ή 2 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,0.
- Μαθήματα με 3 ή 4 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5.
- Μαθήματα με περισσότερες από 4 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 2,0.

Επειδή όλα τα μαθήματα στο πρόγραμμα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών προσφέρουν τρεις (3) διδακτικές μονάδες, δηλαδή έχουν τον ίδιο συντελεστή βαρύτητας (1,5), ο υπολογισμός του βαθμού πτυχίου απλοποιείται:

$$\text{Βαθμός πτυχίου} = \frac{\sum_{i=1}^{\nu} B_i}{\nu}$$

όπου B_1, \dots, B_n είναι οι βαθμοί των μαθημάτων και ν ο συνολικός αριθμός των μαθημάτων. Δηλαδή αθροίζονται όλοι οι βαθμοί των μαθημάτων και το άθροισμα διαιρείται με τον αριθμό των μαθημάτων αυτών.

V. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών είναι ένα μεταβατικό πρόγραμμα, για το οποίο έγινε προσπάθεια να ληφθούν υπόψη τόσο οι υπάρχουσες δυνατότητες του Τμήματος, όσο και οι προοπτικές του.

Στο Πρόγραμμα προδιαγράφεται άτυπα μία αναμενόμενη εξέλιξη προς διαμόρφωση δύο επάλληλων κύκλων σπουδών:

(α) έναν πρώτο εισαγωγικό κύκλο που θα δίνει έμφαση σε μαθήματα γενικής παιδείας και εισαγωγικά σε ορισμένους επιστημονικούς κλάδους μαθημάτων,

(β) έναν δεύτερο, περισσότερο προσανατολισμένο κύκλο σπουδών που θα δίνει έμφαση στις διδακτικές μεθοδολογίες και πρακτικές, την εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας και τα μαθήματα διεπιστημονικής συγκρότησης.

Για μια πληρέστερη ανάγνωση του Προγράμματος Σπουδών, παρουσιάζονται διαδοχικά σε Πίνακες:

1. Η συνολική ανάπτυξη του ενδεικτικού προγράμματος.
2. Το ενδεικτικό πρόγραμμα μαθημάτων.
3. Αντιστοιχίες μεταξύ διδασκομένων και διδαχθέντων τα προηγούμενα έτη μαθημάτων.

Διευκρινιστική σημείωση στον Πίνακα 3.

1. Δεν περιλαμβάνονται στη στήλη των μαθημάτων του 1991-92
α) τα μαθήματα που εντάσσονται στο Πρόγραμμα για πρώτη φορά,
β) τα μαθήματα που εντάσσονται στο Πρόγραμμα για πρώτη φορά ως υποχρεωτικά.
2. Όσοι έχουν περάσει σε προηγούμενο έτος μάθημα που αντιστοιχεί σε κάποιο από τα μαθήματα του Προγράμματος 1991-92, δεν μπορούν να εξεταστούν σε αντίστοιχό του.
3. Όσοι χρωστούν κάποιο υποχρεωτικό μάθημα από προηγούμενο έτος:
α) εάν διδάσκεται το ίδιο ή αντίστοιχό του, μπορούν να το παρακολουθήσουν και να εξεταστούν σε αυτό.
β) εάν δεν διδάσκεται το ίδιο ή αντίστοιχό του, θα επιλέξουν ένα άλλο υποχρεωτικό μάθημα, στο οποίο δεν έχουν μέχρι τώρα εξεταστεί επιτυχώς και το οποίο δεν εντάσσεται στο μελλοντικό τους ενδεικτικό πρόγραμμα.*
γ) εάν το ίδιο ή αντίστοιχό του διδάσκεται ως μάθημα επιλογής, πάλι

θα επιλέξουν ένα άλλο υποχρεωτικό μάθημα, στο οποίο δεν έχουν μέχρι τώρα εξεταστεί επιτυχώς και το οποίο δεν εντάσσεται στο μελλοντικό τους ενδεικτικό πρόγραμμα.*

4. Τα μαθήματα επιλογής αντικαθίστανται από οιοδήποτε μάθημα επιλογής.

5. Ο βαθμός των φοιτητών οι οποίοι έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε μάθημα επιλογής που έγινε υποχρεωτικό στο νέο πρόγραμμα σπουδών, κατοχυρώνεται στο υποχρεωτικό αυτό μάθημα. Για να αντικαταστήσουν τις αντίστοιχες διδακτικές μονάδες μαθημάτων επιλογής, οι φοιτητές αυτοί οφείλουν να δηλώσουν και να παρακολουθήσουν ένα άλλο μάθημα επιλογής και να εξεταστούν επιτυχώς σ' αυτό. Η δήλωση αυτή στη Γραμματεία είναι απαραίτητη, ώστε να γίνει ο σχετικός έλεγχος και να καταγραφεί η βαθμολογία.

Τα μαθήματα αυτά είναι:

1. 022 Ιστορία Νεότερης Ελλάδας και Πολιτισμού
2. 064 Εξελικτική Ψυχολογία II
3. 071 Εκπαιδευτική Πολιτική και Κοινωνιολογία της γλώσσας I
4. 040 Εκπαίδευση και Τεχνολογία

* Η ισχύς των περιπτώσεων 3β και 3γ αναστέλλεται, με απόφαση της Γ.Σ., για το τρέχον έτος. Έτσι, οι φοιτητές που δεν έχουν περάσει επιτυχώς τις εξετάσεις των παρακάτω μαθημάτων, θα τα δηλώσουν στη Γραμματεία την ημέρα που θα κάνουν δήλωση μαθημάτων και ανανέωση εγγραφής και θα έχουν δικαίωμα, σύμφωνα με την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών, να εξεταστούν ΜΙΑ ΜΟΝΟ ΦΟΡΑ, κατά τη διάρκεια του παν/κού έτους 1991-92, στην ύλη που είχαν διδαχθεί:

1. 009, 015 Εκπαιδευτικός Δημοτικισμός ή Νέα Ελληνική Φιλολογία II (β' εξαμήνου)
2. 011 Παιδαγωγική του Σχολείου (β' εξαμήνου)
3. 016 Διδακτική Μεθοδολογία I (γ' εξαμήνου)
4. 019 Μαθησιακές Δυσκολίες (γ' εξαμήνου)
5. 031 Ιστορία Παιδαγωγικής (γ' εξαμήνου)
6. 024 Έρευνα και Στατιστική στην εκπαίδευση (δ' εξαμήνου)
7. 025 Αναλυτικά προγράμματα (δ' εξαμήνου)
8. 035 Ειδική Αγωγή (ε' εξαμήνου)
9. 043 Συγκριτική Παιδαγωγική (στ' εξαμήνου)
10. 079 Προγραμματισμός στην εκπαίδευση I (ζ' εξαμήνου)
11. 080 Ιστορία Νεότερης Ελλάδας (ζ' εξαμήνου)

Σημειώνεται ότι τα μαθήματα χειμερινών εξαμήνων θα εξεταστούν το Φεβρουάριο 1992 και τα μαθήματα εαρινών εξαμήνων τον Ιούνιο 1992.

Κ.Α.	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ							
		A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z	H
Y6.00	Ενότητα Κινητικής Εξέλιξης Κινητική εξέλιξη και κινητική μάθηση III Σύνολο: υποχρεωτικά 36 Ενότητα Παιδαγωγικής Θεμελιώδη προβλήματα της παιδαγωγικής επιστήμης (Δεν έχει προσδιοριστεί) (Δεν έχει προσδιοριστεί)								
Y6.01						+			
Y6.02									
Y6.03									
Y6.04									
Y6.05									
Y6.06									
Y6.07									
Y6.08									
Y6.09		5	5	5	5	4	4	4	4
E1.00	Ενότητα Ψυχολογίας Ψυχολογία της Εκπαίδευσης Θεωρίες της προσωπικότητας Διαφορές των φύλων Κοινωνιολογικές και Ψυχολογικές Θεωρίες για την οικογένεια								
E1.01									
E1.02									
E1.03									
E1.04									
E1.05									
E1.06									
E1.07									
E1.08									
E1.09		+	+		+				
E2.00									
E2.01									
E2.02									
E2.03									
E2.04		+			+			+	

Κ.Α.	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ							
		A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z	H
E5.00	<i>Ενότητα Γενικής Παιδείας</i>								
E5.01	Λογισμική με έμφαση στο παραμύθι	+							
E5.02	Εξωσχολικές πολιτισμικές πρακτικές					+			
E5.03	Θεωρίες των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας							+	
E5.04	Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας II			+					
E5.05	Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας και Πολιτισμού II				+				
E5.06	Περιβαλλοντική Αγωγή II								
E5.07	Περιβαλλοντική Αγωγή III								
E5.08									
E5.09									
E6.00	<i>Ενότητα Κινητικής Εξέλιξης</i>								
E6.01	Κινητική εξέλιξη και κινητική μάθηση I		+						
E6.02	Κινητική εξέλιξη και κινητική μάθηση II								
E6.03	Κινητική εξέλιξη και κινητική μάθηση IV			+				+	
E6.04									
E6.05									
E6.06									
E6.07									
E6.08									
E6.09									
	Σύνολο: επιλεγόμενα 32	3	3	3	4	4	5	5	5

Πίνακας 2.
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ 1991 - 1992
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ (ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ)
I. Υποχρεωτικά Μαθήματα

Κ.Α.	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ-ΟΥΣΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ	ΔΙΔ/ΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Υ1.01	Εισαγωγή στις Παιδαγωγικές Επιστήμες	κ. Ασκούνη	3	3
Υ1.03	Θεωρητική εισαγωγή στα Προγράμματα προσχολικής εκπ/σης.	κ. Κουτσουβάνου	3	3
Υ2.01	Εισαγωγή στην Ψυχολογία	κ. Νασιάκου (Α-Κ)	5	3
		κ. Μαλιγιώση (Α-Ω)	5	3
Υ5.01	Για το παν/κό έτος 1991-92 το μάθημα αυτό ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ ΣΤΟ ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ.			
Υ4.01	Νέα Ελληνική Φιλολογία I. Επτάνησιακή Σχολή - Η γενιά του '80 Εικαστική Αγωγή I. Εικαστικές τέχνες - Γνωριμία με απλά υλικά και τεχνικές	κ. Παπακόστας	3	3
		κ. Κακίση	3	3

II. Κατ' Επιλογήν Μαθήματα

E1.01	Θεμελιώδη προβλήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης	κ. Παπός	3	3
E2.01	Ψυχολογία της Εκπαίδευσης	κ. Μαλιγιώση	3	3
E5.01	Για το παν/κό έτος 1991-92 το μάθημα αυτό ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ			
	Λαογνωσία με έμφαση στο παραμύθι	κ. Μερακλής	3	3

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ (ΘΕΡΙΝΟ)
I. Υποχρεωτικά Μαθήματα

Κ.Α.	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ-ΟΥΣΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔ/ΔΙΑΣ	ΔΙΑ/ΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Υ2.02	Εξελικτική Ψυχολογία I Εισαγωγή, μεθοδολογία, βασικές θεωρίες, στάδια εξέλιξης	κ. Μαλικιώση	3	3
Υ3.01	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης I Εισαγωγή	κ. Γώγου κ. Μαλαφής	5 3	3 3
Υ4.03	Μουσική Αγωγή I			
Υ5.04	Ιστορία της Νέοτερης Ελλάδας I Συμβολή στην Ιστορία της Ελληνικής Αντίστασης (1941 -44)	κ. Παπαϊωάννου	3	3
Υ5.07	Εκπαίδευση και Τεχνολογία Οπτικοακουστικά μέσα, παιδαγωγική και επικοινωνία	κ. Κορωνάτου	3	3

II. Κατ' Επιλογήν Μαθήματα

E2.02	Θεωρίες της προσωπικότητας	κ. Πανοπούλου-Μαράτου	3	3
E6.01	Κινητική εξέλιξη και κινητική μάθηση I Σωματική και φυσική ανάπτυξη	κ. Κουτσούκη	3	3

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ (ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ)
I. Υποχρεωτικά Μαθήματα

Κ.Α.	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ-ΟΥΣΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ	ΔΙΔ/ΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Υ2.02	Εξελικτική Ψυχολογία I Εισαγωγή, μεθοδολογία, στάδια εξέλιξης, βασικές θεωρίες	κ. Πανοπούλου-Μαράτου	3	3
Υ2.03	Εξελικτική Ψυχολογία II Γνωστική και συναισθηματική εξέλιξη του παιδιού και γλωσσική ανάπτυξη	κ. Πανοπούλου-Μαράτου	3	3
Υ3.03	Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης I Για το παν/κό έτος 1991-1992 το μάθημα αυτό ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ ΩΣ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΤΟ ΕΠΙΛΕΞΟΥΝ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΩΝ Α' ΚΑΙ Β' ΕΞΑΜΗΝΩΝ ΤΟΥ 1991-1992.	κ. Φραγκουδάκη	3	3
Υ3.06	Στοιχεία τεκμηρίωσης επιστημονικών εργασιών	κ. Βεργίδης	3	3
Υ4.04	Μουσική Αγωγή II	κ. Μαλαφής	3	3
Υ5.06	Περιβαλλοντική Αγωγή I Εισαγωγή	κ. Φλογαίτη	5	3

II. Κατ' Επιλογήν Μαθήματα

E4.05	Μουσικοκινητική Αγωγή-Ρυθμική	κ. Κουνηγού-Φλάμπουρα	3	3
E5.04	Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας II Συμβολή στην Ιστορία της Ελληνικής Αντίστασης (1941-44)	κ. Παπαϊωάννου	3	3
E6.02	Κινητική εξέλιξη και κινητική μάθηση II Φυσικές λειτουργίες και κινητική δραστηριότητα	κ. Κουτσούνη	3	3

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ (ΘΕΡΙΝΟ)
I. Υποχρεωτικά Μαθήματα

Κ.Α.	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ-ΟΥΣΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔ/ΔΙΑΣ	ΔΙΑ/ΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Y1.02	Παιδαγωγική του Σχολείου II	κ. Γκότοβος	3	3
Y2.04	Κοινωνική Ψυχολογία	κ. Δραγώνα	3	3
Y4.02	Εικαστική Αγωγή II	κ. Κακίση	3	3
Y5.02	Νέα Ελληνική Φιλολογία II Η γενιά του '30 - Παιδική λογοτεχνία	κ. Παπακώστας	3	3
Y5.05	Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας και Πολιτισμού I Θέματα και ζητήματα Ιστορίας της Νεοελληνικής Παιδείας I (1750-1910)	κ. Παπαϊωάννου	3	3

II. Κατ' Επιλογήν Μαθήματα

E2.03	Διαφορές των φύλων	κ. Νασιάκου	3	3
E3.03	Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης II	κ. Φραγκουδάκη	3	3
E5.06	Περβαλλοντική Αγωγή II Βασικές διαστάσεις της Οικολογικής Κρίσης	κ. Φλογαίτη	3	3

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ (ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ)

I. Υποχρεωτικά Μαθήματα

Κ.Α.	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ-ΟΥΣΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔ/ΔΙΑΣ	ΔΙΔ/ΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Υ1.04 Υ2.05	Διδακτική Μεθοδολογία I Συμβουλευτική Ψυχολογία I Θεωρητική Προσέγγιση Για το παν/κό έτος 1991-92, αυτό το μάθημα ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ ΣΤΟ ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ.	κ. Κουτσουβάνου κ. Μαλικιώση	3 3	3 3
Υ3.07 Υ6.01	Μεθοδολογία των Επιστημών του Ανθρώπου I Κινητική εξέλιξη και κινητική μάθηση III Κινητική εξέλιξη και κινητική μάθηση	κ. Δραγώνα κ. Κουτσούκη	3 3	3 3

II. Κατ' Επιλογήν Μαθήματα

E4.03 E5.02 E5.05	Θεατρικό παιχνίδι-δραματοποίηση Εξωσχολικές πολιτισμικές δραστηριότητες Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας και Πολιτισμού II Θέματα και ζητήματα Ιστορίας της Νεοελληνικής Παιδείας II (1750-1910)	κ. Κοντογιάννη κ. Κορωναίου κ. Παπαϊωάννου	3 3 3	3 3 3
E5.07	Περιβαλλοντική Αγωγή III Περιβαλλοντικές στρατηγικές	κ. Φλογαύτη	3	3

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ (ΘΕΡΙΝΟ)
I. Υποχρεωτικά Μαθήματα

Κ.Α.	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝ-ΟΥΣΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ	ΔΙΑ/ΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Υ1.05 Υ2.06	Διδακτική Μεθοδολογία II Κλινική Ψυχολογία Για το παν/κό έτος 1991-92, αυτό το μάθημα ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ ΣΤΟ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ.	κ. Παπιάς κ. Νασσιάκου	3 3 3	3 3 3
Υ3.04	Εκπαιδευτική πολιτική και Κοινωνιολογία της γλώσσας I Εκπαίδευση και γλώσσα Α	κ. Φραγκουδάκη	3	3
Υ3.08	Μεθοδολογία των Επιστημών του Ανθρώπου II Νέες Τεχνολογίες, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης: ένα νέο μαθησιακό περιβάλλον	κ. Μειμάφης	3	3

II. Κατ' Επιλογήν Μαθήματα

E2.04 E2.05 E3.01	Κοινωνιολογικές και Ψυχολογικές θεωρίες για την οικογένεια Συμβουλευτική Ψυχολογία II Πρακτικές εφαρμογές Κοινωνιολογία του Σχολείου Για το παν/κό έτος 1991-92 το μάθημα αυτό ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ	κ. Δραγώνα κ. Μαλικιώση κ. Γώγου	3 3 3	3 3 3
E4.02 E6.03	Μουσική Αγωγή III Κινητική εξέλιξη και κινητική μάθηση IV Κινητική Αγωγή στο Σχολείο	κ. Μαλαφής κ. Κουτσούκη	3 3	3 3

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ (ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ)
I. Υποχρεωτικά Μαθήματα

Κ.Α.	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ-ΟΥΣΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ	ΔΙΑ/ΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Υ1.06	Διδακτική Μεθοδολογία III	κ. Παπάζ	3	3
Υ2.07	Παιδαγωγική της ένταξης Ψυχολογική προσέγγιση της ένταξης	κ. Σιδέρη	5	3
Υ3.02	Κοινωνιολογία της Εκπ/σης II Η έρευνα - δράση	κ. Γώγου	3	3
Υ3.05	Συγκριτική Εκπαίδευση Επιστημολογικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη Συγκριτική Εκπαίδευση	κ. Ηλιού	5	3

II. Κατ' Επιλογήν Μαθήματα

E2.06	Ψυχοπαθολογία Για το παν/κό έτος 1991-92, αυτό το μάθημα ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ	κ. Πανοπούλου-Μαράτου	3	3
E2.07	Ειδική Αγωγή I	κ. Σιδέρη	3	3
E3.04	Εκπαιδευτική πολιτική και Κοινωνιολογία της γλώσσας II Εκπαίδευση και γλώσσα	κ. Φραγκουδάκη	3	3
E4.01	Εκπαιδευτική Αγωγή III	κ. Κακίση	3	3
E5.03	Θεορίες των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας	κ. Κορωνάτου	3	3

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ (ΘΕΡΙΝΟ)
I. Υποχρεωτικά Μαθήματα

Κ.Α.	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ-ΟΥΣΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΑΔΙΑΣ	ΔΙΑ/ΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Υ1.07 Υ2.08	Διδακτική Μεθοδολογία IV Διαταραχές προσχολικής ηλικίας	κ. Κουτσουβάνου κ. Πανοπούλου-Μαράτου	3 3	3 3
Υ3.09 Υ5.03	Μεθοδολογία των Επιστημών του Ανθρώπου ΙΙΙ Νέα Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ Η πρώτη μεταπολεμική γενιά - παιδική λογοτεχνία	κ. Κορωναίου κ. Παπακώστας	3 3	3 3

ΙΙ. Κατ' Επιλογήν Μαθήματα

E2.08 E3.05 E3.06 E3.07	Ειδική Αγωγή ΙΙ Ανισότητες των φύλων στην εκπαίδευση και την απασχόληση Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός Επιστημολογία με έμφαση στις Επιστήμες της αγωγής Για το παν/κό έτος 1991 - 92 αυτό το μάθημα ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ	κ. Σιδέρη κ. Ηλιού κ. Ηλιού	3 3 3	3 3 3
E4.04	Κοινωνιολογία	κ. Κοντογιάννη	3	3

Πίνακας 3.

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΤΟΥΣ 1991 - 92 ΜΕ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ

	1991 - 92	1990 - 91	1989 - 90	1988 - 89	1987 - 88
Υ1.01	Εισαγωγή στις Παιδαγωγικές Επιστήμες	003 Εισαγωγή στην επιστήμη της αγωγής	003 Εισαγωγή στην επιστήμη της αγωγής	003 Εισαγωγή στην επιστήμη της αγωγής	003 Εισαγωγή στην επιστήμη της αγωγής
Υ1.02	Παιδαγωγική του Σχολείου II	-	-	-	-
Υ1.03	Θεωρητική εισαγωγή στα προγράμματα προσχολικής εκπ/σης	050 Θεωρίες Μάθησης	002 Θεωρίες Μάθησης I	002 Θεωρίες Μάθησης I	002 Θεωρίες Μάθησης I
Υ1.04	Διδακτική Μεθοδολογία I	033 Διδακτική Μεθοδολογία II	033 Διδακτική Μεθοδολογία II	-	-
Υ1.05	Διδακτική Μεθοδολογία II	041 Διδακτική Μεθοδολογία III	041 Διδακτική Μεθοδολογία III	-	-
Υ1.06	Διδακτική Μεθοδολογία III	078 Διδακτική Μεθοδολογία IV	-	-	-
Υ1.07	Διδακτική Μεθοδολογία IV	087 Διδακτική Μεθοδολογία V	-	-	-
Υ2.01	Εισαγωγή στην Ψυχολογία	008 Εισαγωγή στην Ψυχολογία	008 Εισαγωγή στην Ψυχολογία	008 Εισαγωγή στη Ψυχολογία	008 Εισαγωγή στην Ψυχολογία
Υ2.02	Εξελικτική Ψυχολογία I	056 Εξελικτική Ψυχολογία I	018 Εξελικτική Ψυχολογία	018 Εξελικτική Ψυχολογία	-

Πίνακας 3. (συνέχεια)
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΤΟΥΣ 1991-92 ΜΕ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ

1991-92	1990-91	1989-90	1988-89	1987-88
Υ2.04 Κοινωνική Ψυχολογία	057 Κοινωνική Ψυχολογία	-	-	-
Υ2.05 Συμβουλευτική Ψυχολογία I	073 Συμβουλευτική I	044 Συμβουλευτική	-	-
Υ2.06 Κλινική Ψυχολογία	068 Κλινική Ψυχολογία I	-	-	-
Υ2.07 Παιδαγωγική της ένταξης	077 Παιδαγωγική της ένταξης - Ειδική Αγωγή I	-	-	-
Υ2.08 Διαταραχές προσχολικής ηλικίας	084 Διαταραχές των παιδιών στην προσχολική ηλικία	-	-	-
Υ3.01 Κοινωνιολογία της εκ/σης I	053 Κοινωνιολογία της εκ/σης I	010 Κοινωνιολογία της Παιδείας II	010 Κοινωνιολογία της Παιδείας II	010 Κοινωνιολογία της Παιδείας II
Υ3.03 Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης I	052 Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης	-	017 Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης I	-
Υ3.05 Συγκριτική Εκπ/ση	085 Συγκριτική Εκπ/ση	-	-	-
Υ4.01 Εικαστική Αγωγή I	004 Εικαστική Αγωγή I	004 Εικαστική Αγωγή I	004 Εικαστική Αγωγή I	004 Εικαστική Αγωγή I

Πίνακας 3. (συνέχεια)
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΤΟΥΣ 1991-92 ΜΕ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ

1991 - 92	1990 - 91	1989 - 90	1988 - 89	1987 - 88
Υ4.02 Εικαστική Αγωγή II	062 Εικαστική Αγωγή III - Μεθ.	026 Εικαστική Αγωγή III - Μεθ.	026 Εικαστική Αγωγή III - Μεθ.	-
Υ4.04 Μουσική Αγωγή II	067 Μουσική Αγωγή II	034 Μουσική	-	-
Υ4.03 Μουσική Αγωγή III	072 Μουσική Αγωγή III	042 Μουσική	-	-
Υ5.01 Νέα Ελληνική Φιλολογία I	001 Νέα Ελληνική Φιλολογία I	001 Νέα Ελληνική Φιλολογία I	001 Νέα Ελληνική Φιλολογία I	001 Νέα Ελληνική Φιλολογία I
Υ5.02 Νέα Ελληνική Φιλολογία II	024 Η γενιά του '30 - Παιδική λογοτεχνία	024 Η γενιά του '30 - Παιδική λογοτεχνία	024 Η γενιά του '30 - Παιδική λογοτεχνία	-
Υ5.03 Νέα Ελληνική Φιλολογία III	086 Λογοτεχνία - Παιδική Λογοτεχνία - Νεοελληνική γλώσσα	-	-	-
Υ5.06 Περιβαλλοντική Αγωγή I	069 Περιβαλλοντική Αγωγή I	036 Περιβαλλοντική Αγωγή	-	-
E1.01 Θεμελιώδη προβλήματα της Παιδαγωγικής επιστήμης	005 Θεμελιώδη προβλήματα της Παιδαγωγικής επιστήμης	005 Θεμελιώδη προβλήματα της Παιδαγωγικής επιστήμης	005 Θεμελιώδη προβλήματα της Παιδαγωγικής επιστήμης	005 Θεμελιώδη προβλήματα της Παιδαγωγικής επιστήμης
E2.02 Θεωρίες της προσωπικότητας	066 Θεωρίες της προσωπικότητας	-	-	-

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΤΟΥΣ 1991-92 ΜΕ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ

1991 - 92	1990 - 91	1989 - 90	1988 - 89	1987 - 88
E2.04 Κοινωνικές και ψυχολογικές θεωρίες για την οικογένεια	083 Κοινωνικές και ψυχολογικές θεωρίες για την οικογένεια	-	-	-
E2.05 Συμβουλευτική Ψυχολογία II	081 Συμβουλευτική II - Πρακτικές εφαρμογές	-	-	-
E2.08 Ειδική Αγωγή II	091 Ειδική Αγωγή II	-	-	-
E3.03 Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπ/σης II	-	027 Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπ/σης II	027 Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπ/σης II	-
E3.04 Εκπαιδευτική Πολιτική & Κοινωνιολογία της γλώσσας II	089 Εκπαιδευτική Πολιτική & Κοινωνιολογία της γλώσσας II	-	-	-
E3.06 Εκπαιδευτικός Σχέδιασμος	090 Προγραμματισμός στην Εκπαίδευση II	-	-	-
E4.01 Εικαστική Αγωγή III	014 Εικαστική Αγωγή II	014 Εικαστική Αγωγή II	014 Εικαστική Αγωγή II	014 Εικαστική Αγωγή II
E4.02 Μουσική Αγωγή III	063 Μουσική Αγωγή I	-	-	-

Πίνακας 3. (συνέχεια)
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΤΟΥΣ 1991-92 ΜΕ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ

1991-92	1990-91	1989-90	1988-89	1987-88
E5.05 Ιστορία νεότερης Ελλάδας και Πολιτισμού	-	029 Ιστορία νεότερης Ελλάδας και Πολιτισμού II	-	-
E5.06 Περιβαλλοντική Αγωγή II	076 Περιβαλλοντική Αγωγή II - Διδακτική	-	-	-
E6.01 Κινητική εξέλιξη & κινητική μάθηση I	054 Κινητική εξέλιξη & κινητική μάθηση I	-	-	-
E6.01 Κινητική εξέλιξη & κινητική μάθηση II	058 Κινητική εξέλιξη & κινητική μάθηση II	-	-	-
E6.03 Κινητική εξέλιξη & κινητική μάθηση IV	075 Κινητική εξέλιξη & κινητική μάθηση IV	047 Ρυθμική	-	-

VI. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΕΤΟΣ 1991 - 92

Α' Εξάμηνο (χειμερινό)

1. Εισαγωγή στις Παιδαγωγικές Επιστήμες

Διδάσκουσα: Νέλλη Ασκούνη

- Παιδαγωγικές επιστήμες και επιστήμες της αγωγής
- Ιστορικότητα των παιδαγωγικών ιδεών και μεθόδων
- Από την παραδοσιακή (παλιά) παιδαγωγική στη νέα αγωγή
- Τ. Ντιούι: η μάθηση μέσα από την πράξη
- Α. Δελμούζος: η εφαρμογή των αρχών της νέας αγωγής στην Ελλάδα
- Το αντιαυταρχικό σχολείο του Α.Σ. Νηλ
- Το σχολικό τυπογραφείο του Σ. Φρενέ

2. Θεωρητική εισαγωγή στα προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης

Διδάσκουσα: Ευγενία Κουτσοβάνου

Αναφορά στη θεωρία και την έρευνα σχετικά με την ανάπτυξη και τη μάθηση του παιδιού της προσχολικής ηλικίας καθώς και ανάλυση των τελευταίων επιστημονικών απόψεων.

Εξετάζονται ορισμένες βασικές θεωρίες (συνειρμικές, κοινωνικές, γνωστικές) με στόχο να κατανοηθεί η σχέση μάθησης και εκπαιδευτικής πράξης κι επίσης οι συνέπειες που έχουν οι θεωρίες αυτές για το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων προσχολικής εκπαίδευσης. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα και τα χαρακτηριστικά τους αναλύονται και συσχετίζονται με την ανάπτυξη του παιδιού της προσχολικής ηλικίας. Η θεωρητική κατάρτιση και η σύνδεσή της με την εκπαιδευτική πράξη είναι οι δύο άξονες, στους οποίους βασίζεται το περιεχόμενο του μαθήματος.

3. Εισαγωγή στην Ψυχολογία

Διδάσκουσες: Μαρία Νασιάκου (Α - Κ)

Μαρία Μαλιγιώση (Λ - Ω)

- Η Ψυχολογία και το αντικείμενό της. Ψυχολογική θεωρία.
- Προσωπικότητα: προσδιοριστικοί παράγοντες διαμόρφωσης (κληρονομικότητα - περιβάλλον). Διαδικασίες ανάπτυξης (κοινωνικοποι-

ηση). Λειτουργίες (νοημοσύνη, κινητήρια δύναμη, συγκίνηση, συναίσθημα).

- Συμπεριφορά - Προσαρμογή

4. Νέα Ελληνική Φιλολογία Ι

Επτανησιακή Σχολή - Η γενιά του '80

Διδάσκων: Γιάννης Παπακώστας

Έννοια και περιεχόμενο της λογοτεχνίας - Ορολογία - Περίοδοι - Η Επτανησιακή Σχολή (Σολωμός, Κάλβος κ.ά.) - Κλασικισμός - Ρομαντισμός - Νατουραλισμός - Ρεαλισμός - Παρνασισμός - Δημοτικό τραγούδι - Η γενιά του '80 (Παλαμάς, Παπαδιαμάντης, Βιζυηνός, Καρκαβίτσας, Ξενοπούλος, Μαλακάσης, Γρυπάρης) - Το νεοελληνικό διήγημα και τα κύρια χαρακτηριστικά του γνωρίσματα - Οι διαγωνισμοί διηγήματος - Ο Εκπαιδευτικός δημοτικισμός - Η ΝΕ Λογοτεχνία κατά τις δύο πρώτες δεκαετίες του αιώνα μας (Καρυωτάκης, Καβάφης, Σικελιανός, Βάρναλης) - Ερμηνεία αντιπροσωπευτικών κειμένων κατά σχολή και συγγραφείς).

5. Εικαστική Αγωγή Ι

Εικαστικές Τέχνες - Γνωριμία με απλά υλικά και τεχνικές. (Το μάθημα αποτελείται από δύο μέρη: θεωρητικό και πρακτικό).

Διδάσκουσα: Λουΐζα Κακίση

1. Τί είναι Τέχνη.
2. Εικαστικές Τέχνες.
3. Εισαγωγή στην Εικαστική Αγωγή: υλικά και οργάνωση στο Νηπιαγωγείο.
4. Εικαστικά στάδια του παιδιού.
5. Η ζωγραφική και τα στοιχεία της: Σχέδιο, τόνος, χρώμα, συμβολισμοί χρωμάτων, σύνθεση, σημείο, γραμμή, σχήμα, επίπεδο κ.ά.
6. Μάσκες και θέατρο μασκέ.
7. Υλικά και Τεχνικές: α) μαρκαδόροι, β) παστέλ, γ) δακτυλομπογιές, δ) ζωγραφική με πινέλα, ε) κολλάζ, στ) μάσκες, ζ) χριστουγεννιάτικες διακοσμήσεις.

6. Θεμελιώδη προβλήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης

Διδάσκων: Αθανάσιος Παπάς

Το ανοιχτό σχολείο στην κοινωνία. Δημιουργική και αναπαραγωγική εκπαίδευση. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στο σύγχρονο σχολείο. Παιδαγωγός και παιδί: η παιδαγωγική σχέση και οι προϋποθέσεις της. α) Η παιδαγωγική σχέση από φαινομενολογική και ιστορική σκοπιά - βασικές προϋποθέσεις και θεμελιώδη γνωρίσματα. β) Η αυθεντία του παι-

δαγωγού-παραδοσιακή άποψη και σύγχρονη κριτική. γ) Δυνατότητες και όρια στη διαμόρφωση της συμπεριφοράς του παιδιού-ευρήματα και συμπεράσματα της σχετικής διακλαδικής έρευνας. δ) Ψυχική εξέλιξη και παιδαγωγική διαδικασία. Στόχοι και μεθόδευση της παιδαγωγικής διαδικασίας. α) Διαμόρφωση και ιστορική εξέλιξη των σκοπών της αγωγής και μάθησης. β) Η συμβολή της Παιδαγωγικής επιστήμης στον καθορισμό των σκοπών της αγωγής γενικά και ιδιαίτερα σήμερα. γ) Μεθόδευση της παιδαγωγικής διαδικασίας-γενικές αρχές και βασικά πορίσματα της σχετικής έρευνας. Παιδαγωγικές ομάδες-εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Η οικογένεια ως εστία παιδαγωγικής διαδικασίας-Ιδρύματα Προσχολικής αγωγής-σημασία της Προσχολικής αγωγής σήμερα. Το σχολείο ως εκπαιδευτικό Ίδρυμα). Σημαντικοί σταθμοί στην εξέλιξη της Παιδαγωγικής επιστήμης.

7. Λαογνωσία με έμφαση στο παραμύθι

Διδάσκων: Μ. Μερακλής

Ιστορικά και Μορφολογικά στο ελληνικό παραμύθι και τα συναφή προς αυτό είδη (παράδοση, θρησκευτική διήγηση).

Β' Εξάμηνο (θερινό)

1. Εξελικτική Ψυχολογία

Εισαγωγή, μεθοδολογία, βασικές θεωρίες, στάδια εξέλιξης

Διδάσκουσα: Μ. Μαλικιώση-Λοΐζου

Αντικείμενο της Εξελικτικής Ψυχολογίας. Μέθοδοι έρευνας. Περίοδοι ανάπτυξης από την εμβρυϊκή ζωή ως τη γεροντική ηλικία· χαρακτηριστικά τους γνωρίσματα και πορεία βιολογικής, ψυχοκινητικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Θεωρητικές κατευθύνσεις. Κοινωνικοποίηση.

2. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης I

Εισαγωγή

Διδάσκουσα: Λέλα Γώγου

Τι είναι η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Εκπαίδευση και οικονομική ανάπτυξη. Σχολική επίδοση και κοινωνική προέλευση. Η ευθύνη του σχολείου στη δημιουργία της ανισότητας. Οι ερμηνείες της κοινωνικής ανισότητας στο σχολείο. Η ανισότητα στην Ελληνική εκπαίδευση.

3. Μουσική Αγωγή I

Διδάσκων: Γιώργος Μαλαφής

Θεωρία της μουσικής. Ορισμός της μουσικής, πώς παράγεται ο ήχος,

ύψος διάρκειας και ένταση του ήχου, φθογγόσημα, αξίες και σχέσεις των φθογγοσήμων.

Πεντάγραμμο, κλειδιά (Γνώμονες), παύσεις, μέτρο, διαστολή, το κλάσμα και η σημασία του. Φυσική κλίμακα του ΝΤΟ. Περί του ρυθμού και της μελωδίας, πρακτική εξάσκηση και εφαρμογή μελωδικών ασκήσεων στο μέτρο 2/4 με αξίες μισά και τέταρτα.

Ασκήσεις σε μέτρα 3/4 και 4/4, τα σημεία αλλοιώσεως, ελλιπές μέτρο, στιγμή διαρκείας, σύζευξη διαρκείας, σύζευξη προσωδίας, μείζονες κλίμακες, τρίηχα, αντιχρονισμός, συγκοπή.

Ασκήσεις ρυθμικές και μελωδικές (σολφέζ) με τέταρτα, μισά, ολόκληρα, όγδοα και δέκατα έκτα, για να μπορέσουμε να διαβάσουμε ένα απλό μουσικό κομμάτι ή τραγούδι κατάλληλο για το Νηπιαγωγείο που με τη βοήθεια της πρακτικής εξάσκησης σ' ένα μικρό όργανο, π.χ. αρμόνιο ή αυλό, θα μπορούσε να έχει ωραιότερο ακουστικό αποτέλεσμα.

Στοιχεία οργανογνωσίας και διαίρεση των μουσικών οργάνων σε κατηγορίες, π.χ. κρουστά, πνευστά, έγχορδα κ.λ.π.

4. Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας I

Συμβολή στην Ιστορία της Ελληνικής Αντίστασης (1941-44)

Διδάσκων: Απόστολος Παπαϊωάννου

1. Εισαγωγή. Πώς φτάσαμε στην 4η Αυγούστου 1936
2. Το φασιστικό καθεστώς του Μεταξά
3. Η εξωτερική πολιτική της δικτατορίας
4. Η ευρωπαϊκή αντίσταση, όπως διαμορφώνεται το 1940
5. Ο αλβανικός πόλεμος
6. Η ιταλογερμανική εισβολή
7. Η προδοσία των στρατηγών
8. Η κατοχή (1941-44)
9. Το Ε.Α.Μ. (Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο) και η εθνική απελευθέρωση
10. Ίδρυση του Ε.Δ.Ε.Σ. (Εθνικός Δημοκρατικός Ελληνικός Σύνδεσμος)
11. Η οργάνωση της ΕΚΚΑ (Εθνική και Κοινωνική Απελευθέρωση)
12. Η ένοπλη αντίσταση (οι επιχειρήσεις)

5. Εκπαίδευση και Τεχνολογία

Οπτικοακουστικά μέσα, παιδαγωγική και επικοινωνία

Διδάσκουσα: Αλεξάνδρα Κορωναίου

Εισαγωγή στην οπτικοακουστική επικοινωνία – Γενικά θεωρητικά και ειδικά μεθοδολογικά προβλήματα – Οι οπτικοακουστικές τεχνικές – Ταξινομήσεις των διαφόρων οπτικοακουστικών μέσων – Κοινά και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά – Δομή των οπτικοακουστικών μηνυμάτων – Στοιχεία της

σημειολογίας της εικόνας – Χρήσεις των οπτικοακουστικών μέσων στις διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης με έμφαση στο Νηπιαγωγείο – Κριτήρια ενσωμάτωσης των οπτικοακουστικών μέσων στην εκπαίδευση και παιδαγωγικές πρακτικές – Οι παιδαγωγικές ιδεολογίες για τα οπτικοακουστικά μέσα.

Το μάθημα περιλαμβάνει κατασκευή και προβολή οπτικοακουστικών ντοκουμέντων.

6. Θεωρίες της προσωπικότητας

Διδάσκουσα: Όλγα Πανοπούλου – Μαράτου

Εισαγωγή στη φύση της θεωρίας για την προσωπικότητα. Παρουσιάζονται και συζητούνται οι παρακάτω θεωρίες προσωπικότητας: θεωρίες των τύπων (βιολογικές και ψυχολογικές), θεωρίες των χαρακτηριστικών (Cattell), ψυχοδυναμικές θεωρίες (ψυχαναλυτική του Freud και αναλυτική του Jung), κοινωνικές-ψυχολογικές θεωρίες (Adler, Fromm, Horney), η θεωρία του πεδίου του Lewin, η ατομική ψυχολογία του Allport, η θεωρία της μάθησης για την προσωπικότητα που βασίζεται στο συμπεριφορισμό (Dollard και Miller) και η θεωρία του εαυτού του Rogers.

7. Κινητική εξέλιξη και κινητική μάθηση I

Σωματική και φυσική ανάπτυξη

Διδάσκουσα: Δήμητρα Κουτσούκη

1. Η μελέτη της σωματικής και φυσικής ανάπτυξης και ο ρόλος της στην παιδαγωγική πράξη.
2. Η σημασία και η συμβολή της κινητικής δραστηριότητας στην εξελικτική διαδικασία.
3. Η δομή και λειτουργία του μυϊκού και ερειστικού συστήματος. Ο ρόλος τους στην κινητική εξέλιξη.
4. Παρεκκλίσεις της σπονδυλικής στήλης και των κάτω άκρων.
– Έλεγχος των παρεκκλίσεων του ερειστικού συστήματος.
5. Διαστροφικές ανάγκες και κινητική δραστηριότητα στις διάφορες ηλικίες.
6. Φυσικές και κινητικές ικανότητες. Έλεγχος και αξιολόγηση των φυσικών και κινητικών ικανοτήτων.

Γ' Εξάμηνο (χειμερινό)

1. Εξελικτική Ψυχολογία I

Εισαγωγή, μεθοδολογία, στάδια εξέλιξης, βασικές θεωρίες.

Διδάσκουσα: Όλγα Πανοπούλου – Μαράτου

Αναπτύσσονται οι έννοιες της εξέλιξης και του σταδίου. Παρουσιάζονται οι βιολογικές και ψυχολογικές συνιστώσες της ανάπτυξης, οι μέθοδοι της εξελικτικής ψυχολογίας και οι φάσεις-στάδια της ανθρώπινης εξέλιξης από την εμβρυϊκή ζωή ως τα γηρατειά. Αναφέρονται τα βασικά θεωρητικά ρεύματα από το χώρο της γνωστικής ψυχολογίας, των θεωριών της μάθησης και των ψυχοδυναμικών θεωριών, και αναπτύσσεται η έννοια της νοημοσύνης και το δίλημμα "κληρονομικό/επίκτητο". (Το μάθημα αυτό θα διδαχθεί στο Γ' εξάμηνο μόνο για το ακαδημαϊκό έτος 1991-92).

2. Εξελικτική Ψυχολογία II

Γνωστική και συναισθηματική εξέλιξη του παιδιού και γλωσσική ανάπτυξη.

Διδάσκουσα: Όλγα Πανοπούλου-Μαράτου

Το μάθημα αυτό προϋποθέτει την παρακολούθηση και του μαθήματος Εξελικτική Ψυχολογία I, του οποίου είναι συνέχεια και προέκταση. Αναπτύσσονται πιο λεπτομερώς οι εξής όψεις της εξέλιξης του παιδιού: γνωστική, μέσω της γενετικής θεωρίας του Piaget και συναισθηματική, μέσω των ψυχοδυναμικών θεωριών, με ιδιαίτερη έμφαση στην προσχολική ηλικία. Θα παρουσιασθούν ακόμα και θ' αναπτυχθούν θεωρίες για τη γλωσσική ανάπτυξη: συμπεριφοριστική (Skinner), βιολογικές-γενετικές (Lenneberg, Chomsky), γνωστικές (Piaget, Vygotsky) και κοινωνική (Bernstein).

3. Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης I

Διδάσκουσα: Άννα Φραγκουδάκη

Η 20ετία του 1880, οι αλλαγές των αντιλήψεων για την εκπαίδευση.

Το *Ταξίδι μου* του Ψυχάρη και το κίνημα του δημοτικισμού.

Το σχολείο του Βόλου.

Ο Εκπαιδευτικός Όμιλος και οι πρώτες απόπειρες εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.

Το γλωσσικό ζήτημα και η μεταρρύθμιση του 1917.

Μερικά στοιχεία για τα εκπαιδευτικά δεδομένα μέχρι το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο.

4. Στοιχεία τεκμηρίωσης επιστημονικών εργασιών

Διδάσκων: Δημήτρης Βεργίδης

Η επιστημονική μελέτη των διαφόρων εκπαιδευτικών προβλημάτων και καταστάσεων, γενικά, περιλαμβάνει τη συλλογή του υλικού, την ανάλυση, την ερμηνεία του, και ολοκληρώνεται με τη συγγραφή μιας εργασίας, με την οποία παρουσιάζονται τόσο η διαδικασία όσο και τα αποτελέσματα της μελέτης.

Ο τρόπος συγγραφής μιας επιστημονικής εργασίας καθορίζεται από την ανάγκη τεκμηρίωσης των συμπερασμάτων και ελέγχου των μεθόδων και των τεχνικών που χρησιμοποιήθηκαν για τη συλλογή των εμπειρικών δεδομένων, την επεξεργασία και την ανάλυσή τους.

Στο μάθημα θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην πρακτική άσκηση των φοιτητών/-τριών στη γραπτή παρουσίαση επιστημονικών εργασιών.

5. Μουσική Αγωγή II

Διδάσκων: Γεώργιος Μαλαφής

Επανάληψη των μειζόνων κλιμάκων, διαστήματα, ελάσσονες κλίμακες, απλά, σύνθετα και μεικτά μέτρα, όπως: 5/4 (Τσακώνικος), 7/8 Καλαματιανός) κ.ά.

Συγχορδίες και είδη των συγχορδιών. Περί της μεταφοράς (Trasporto), χρονόμετρο (Metronome) περιγραφή και χρησιμοποίησή του.

Οι σπουδαιότερες εποχές της Ιστορίας της μουσικής περιληπτικά: αρχαία, μεσαιωνική, Αναγέννηση, κλασική, ρομαντική, σύγχρονη (χαρακτηριστικά γνωρίσματα κάθε εποχής), ποιοι οι σπουδαιότεροι συνθέτες και τα έργα των.

Θα διδαχτούν τραγούδια κατάλληλα για τα νήπια, σχετικά με τις διάφορες εποχές, εορταστικά, ευκαιριακά και άλλα με τη βοήθεια πάντα ενός οργάνου, αρμονίου ή αυλού.

Στοιχεία Μορφολογίας: εξέταση των στοιχείων από τα οποία αποτελείται ένα μουσικό κομμάτι, μια μουσική σύνθεση. Τί είναι Σονάτα, Συμφωνία, Φούγκα, Ορατόριο, κ.λ.π.

6. Περιβαλλοντική Αγωγή I

Εισαγωγή

Διδάσκουσα: Ευγενία Φλογαΐτη

1. Ιστορία, φιλοσοφία, αρχή, στόχοι, σκοπός της Περιβαλλοντικής Αγωγής.
2. Βασικές γνώσεις που αφορούν στο περιβάλλον, α) Βιοφυσικοί παράμετροι: Δομή και λειτουργία του φυσικού περιβάλλοντος, δυναμική οικοσυστημάτων, ροή ενέργειας, μεταφορά και ανακύκλωση της ύλης, δυναμική πληθυσμών. β) Ανθρώπινες παρεμβάσεις στις φυσικές διαδικασίες, ανθρωπογενή οικοσυστήματα, αστικά συστήματα.
3. Οικονομικές και κοινωνικοπολιτιστικές παράμετροι.
4. Αλληλεπίδραση βιοφυσικών και κοινωνικών, πολιτιστικών, οικονομικών παραγόντων.
5. Εξέλιξη σχέσεων ανθρώπου-βιοφυσικού περιβάλλοντος.
6. Οικολογική κρίση. Περιβαλλοντικά προβλήματα. Αίτια και συνέπειες.

7. Μουσικοκινητική Αγωγή – Ρυθμική

Διδάσκουσα: Μαρία Κυνηγού-Φλάμπουρα

Τα μουσικοκινητικά κεφάλαια θα διδαχθούν με βιωματικό τρόπο.

Τα θέματα είναι:

Πρωταρχικοί ρυθμοί του ανθρώπου (χτύποι καρδιάς, αναπνοή, βήμα)

Σχέση της κίνησης με το ρυθμό και τη μελωδία.

Καταλληλότητα μουσικής

Ακρίβεια ρυθμού

Ρυθμός λόγου (προσωδιακοί κανόνες)

Κινητικός αυτοσχεδιασμός

Ομάδες στο χώρο

Σχήματα στο χώρο (σημεία, γραμμές, επιφάνειες, όγκοι)

Δυναμική μορφή και πλαστικότητα της κίνησης

Ρυθμικές αξίες

Ρυθμικά μοτίβα

Piano-forte

Αναπνοές

Παύσεις

Ένταση-χαλάρωμα. Μυϊκή κυριαρχία

Ρυθμικά παιχνίδια κ.λ.π.

8. Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας II

Συμβολή στην Ιστορία της Ελληνικής Αντίστασης
(1941-44)

Διδάσκων: Απόστολος Παπαϊωάννου

1. Η εξόριστη ελληνική κυβέρνηση.

2. Βελουχιώτης, Ζέρβας, Μάγιερς, και Σαράφης.

3. Διαφορές, προστριβές και διαμάχες Ε.Λ.Α.Σ-Ε.Δ.Ε.Σ.

4. Το αποκορύφωμα της Αντίστασης.

5. Η ιταλική κατάρρευση και η ναζιστική τρομοκρατία.

6. Η ίδρυση της ΠΕΕΑ (Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης).

7. Οι ελληνικές δυνάμεις της Μ. Ανατολής.

8. Το τέλος του Αγώνα.

9. Η συμφωνία της Βάρκιζας και οι συνέπειές της.

10. Από την Αντίσταση στον εμφύλιο.

9. Κινητική Εξέλιξη και Κινητική μάθηση II

Φυσικές λειτουργίες και κινητική δραστηριότητα

Διδάσκουσα: Δήμητρα Κουτσούκη

1. Η δομή και η λειτουργία του κεντρικού και περιφερειακού συστή-

ματος. Ο ρόλος του νευρικού συστήματος στην κινητική δραστηριότητα.

2. Αισθητήρια όργανα και η λειτουργία τους κατά τη διάρκεια της κινητικής δραστηριότητας. Κιναίσθηση: η έκτη αίσθηση.
3. Οι αντανάκλαστικές και βουλητικές κινήσεις ως μέσο συλλογής γνώσης.
4. Παθήσεις του νευρικού συστήματος και κινητική εξέλιξη.
5. Η καρδιαναπνευστική λειτουργία κατά την άσκηση στις διάφορες ηλικίες.
6. Παιδικό άσθμα και οι επιπτώσεις του στη φυσική ανάπτυξη και κινητική εξέλιξη.
7. Ενεργειακές πηγές κατά τη διάρκεια της άσκησης. Θερμορύθμιση.
8. Φυσική κατάσταση και η συμβολή της στην κινητική εξέλιξη.

Δ' Εξάμηνο (θερινό)

1. Παιδαγωγική του Σχολείου

Διδάσκων: Θανάσης Γκότοβος

1. Η αγωγή στα πλαίσια της κοινότητας.
2. Η ιστορική διάσταση των ρόλων "δάσκαλος" και "μαθητής".
3. Βασικά χαρακτηριστικά του σύγχρονου σχολείου.
4. Η διδασκαλία ως κυρίαρχη μορφή παιδαγωγικής επικοινωνίας.
5. Ο διδασκαλικός ρόλος ως προδιαγραφή και ως πραγμάτωση.
6. Δομικά στοιχεία της παιδαγωγικής σχέσης.
7. Εκπαίδευση και κοινωνικό σύστημα: οι λειτουργίες του υπαρκτού σχολείου ως προδιαγραφές και ως πράξη.
8. Απόκλιση και κοινωνική μάθηση στο σχολείο.

2. Κοινωνική Ψυχολογία

Διδάσκουσα: Θάλεια Δραγώνα

Η κοινωνική ψυχολογία που αποτελεί τομή των κοινωνιολογικών παραγόντων και των ψυχολογικών καταβολών της ανθρώπινης συμπεριφοράς, είναι απαραίτητη για τη διερεύνηση των κοινωνικών φαινομένων. Το μάθημα αυτό εισάγει το νέο ακόμα φοιτητή στο έργο, τις ιδιαιτερότητες και τις μεθόδους της κοινωνικής ψυχολογίας. Τα επιμέρους θέματα που απασχολούν τη σύγχρονη κοινωνική ψυχολογία εντάσσονται σε τέσσερις μεγάλες ενότητες: Ατομικές Διεργασίες και Κοινωνική Συμπεριφορά, Διατομικές Διεργασίες, Ομαδικές Διεργασίες και Διομαδικές Σχέσεις, Συναλλαγή στο Ευρύτερο Κοινωνικό Περιβάλλον.

3. Εικαστική Αγωγή II

Διδάσκουσα: Λουΐζα Κακίση

Το μάθημα χωρίζεται σε δύο μέρη: θεωρητικό και πρακτικό. (Απευθύνεται κυρίως σ' αυτούς που έχουν παρακολουθήσει την Εικαστική Αγωγή I).

1. Στοιχεία Ιστορίας της Τέχνης: α) Αρχαίοι Πολιτισμοί και η ζωγραφική τους. β) Σύγχρονη Τέχνη: κινήματα του 20ού αιώνα.
2. Γλυπτική, πλαστική, κεραμική – Ο Πηλός
3. Ο Gaudí και η Αρχιτεκτονική.
4. Χαρακτική: χάραγμα – τύπωμα στο Νηπιαγωγείο – απλά υλικά.
5. Τα παιχνίδια και οι κούκλες
6. Πασχαλιάτικες και άλλες διακοσμήσεις: ζωγραφική, χειροτεχνία, κ.ά.

4. Νέα Ελληνική Φιλολογία II

Η γενιά του '30 – Παιδική λογοτεχνία

Διδάσκων: Γιάννης Παπακώστας

Ο μεσοπόλεμος και η γενιά του '30 – Η ανανέωση του ποιητικού μας λόγου (Σεφέρης, Ελύτης, Ρίτσος, κ.ά.) – Ο υπερρεαλισμός (Εμπειρικός, Εγγονόπουλος) – Το δοκίμιο (Θεοτοκάς, Σεφέρης) – Ερμηνεία κειμένων – Το απομνημόνευμα – Η παιδική λογοτεχνία της περιόδου 1880–1930.

5. Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας και Πολιτισμού I

Θέματα και ζητήματα Ιστορίας της Νεοελληνικής Παιδείας I (1750–1910)

Διδάσκων: Απόστολος Παπαϊωάννου

1. Σχετικά με την εθνική και κοινωνική συνείδηση στην Ελλάδα.
2. Εισαγωγή: Από τον Ευρωπαϊκό στο Νεοελληνικό Διαφωτισμό (1700–1910).
3. Η ελληνική εκδοτική κίνηση στα χρόνια του Νεοελληνικού Διαφωτισμού.
4. Η νεοελληνική συνείδηση και ο Διαφωτισμός.
5. Η εκπαίδευση ως μέσο αναπαραγωγής του πολιτικού και κοινωνικού συστήματος.

6. Διαφορές των φύλων

Διδάσκουσα: Μαρία Νασιάκου

1. Βιολογικές διαφορές. Βιολογικός ντετερμινισμός. Κοινωνιοβιολογία. Ανθρώπινη συμπεριφορά.

2. Κοινωνικές συνιστώσες. Διαμόρφωση ταυτότητας του φύλου.

Κοινωνικοποίηση του ρόλου των φύλων (Οικογένεια – Σχολείο).
Κοινωνικά στερεότυπα και ανισότητα των φύλων. Μητρική λειτουργία.

7. Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης II

Διδάσκουσα: Άννα Φραγκουδάκη

Οι εκπαιδευτικές συνθήκες από τη δεκαετία του 1950.

Απουσία της προσχολικής εκπαίδευσης, ανεπάρκειες του δημοτικού σχολείου.

Η μεταρρύθμιση του 1959 και το πρόβλημα της τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Η μεταρρύθμιση του 1964, επιτεύγματα, αποτυχίες και αντιφάσεις.

Η μεταρρύθμιση του 1976.

Ποια σημερινά εκπαιδευτικά προβλήματα μπορεί να φωτίσει η γνώση της εκπαιδευτικής ιστορίας της χώρας.

8. Περιβαλλοντική Αγωγή II

Βασικές διαστάσεις της Οικολογικής Κρίσης

Διδάσκουσα: Ευγενία Φλογαΐτη

Ανάλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Γεωγραφική κλιμάκωση.

Διαχρονικότητα.

Οικονομικοί, πολιτιστικοί, κοινωνικοί παράγοντες σε σχέση με τα προβλήματα του περιβάλλοντος.

Ανάπτυξη και περιβάλλον.

Οι βιοφυσικές, οικονομικές, κοινωνικές συνέπειες της οικολογικής κρίσης.

Ε' Εξάμηνο (χειμερινό)

1. Διδακτική μεθοδολογία I

Διδάσκουσα: Ευγενία Κουτσουβάνου

Το μάθημα στηρίζεται στο θεωρητικό προβληματισμό που έχει διατυπωθεί για τους ειδικούς κύκλους προγραμμάτων της προσχολικής εκπαίδευσης με βάση τις σύγχρονες τάσεις για την ανάπτυξη των προγραμμάτων αυτών. Περιλαμβάνει προγράμματα που στηρίζονται στη θεωρία του Piaget, στη μέθοδο Montessori, στην προσέγγιση του Bank Street (εξελικτική-κοινωνική προσέγγιση) και σε εκλεκτικά προγράμματα Ηνωμένων Πολιτειών και Αγγλίας.

Τονίζονται η θεωρητική γνώση για την ανάπτυξη εννοιών και δεξιο-

τήτων, οι μέθοδοι και οι στρατηγικές (ειδικές τεχνικές διδασκαλίας και προβληματισμού), τα κριτήρια για την ανάπτυξη και επιλογή του παιδαγωγικού υλικού και τέλος ερευνώνται και αναπτύσσονται, αναλύονται και συγκρίνονται διάφορα μοντέλα και σχέδια για την προσχολική εκπαίδευση. Τονίζεται η σημασία της κατευθυνόμενης συμμετοχής και της συστηματικής παρατήρησης των φοιτητών σε νηπιαγωγεία.

Προβλέπονται ασκήσεις ομαδικές και ατομικές, γίνονται συζητήσεις για τη σημασία της συμμετοχής του παιδιού της προσχολικής ηλικίας στις διάφορες δραστηριότητες του σχολείου και δίνονται απαντήσεις σε βασικά ερωτήματα.

2. Συμβουλευτική Ψυχολογία I Θεωρητική προσέγγιση

Διδάσκουσα: Μ. Μαλικιώση-Λοΐζου

Η Συμβουλευτική Ψυχολογία και το αντικείμενό της. Βασικές αρχές, έρευνες και εξελίξεις του κλάδου. Φιλοσοφία, μεθοδολογία και θεωρητικές κατευθύνσεις. Στόχοι της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας. Η συμπεριφορά του συμβούλου. Η συμβουλευτική διαδικασία.

3. Μεθοδολογία των επιστημών του Ανθρώπου I

Διδάσκουσα: Θάλεια Δραγώνα

Εισάγονται οι έννοιες και οι τεχνικές της επιστημονικής, ερευνητικής μεθόδου στο χώρο των Επιστημών του ανθρώπου. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι θεωρητικοί προβληματισμοί γύρω από την ποσοτική και ποιοτική προσέγγιση. Αναλύονται οι έννοιες της αξιοπιστίας και της εγκυρότητας. Εκτίθενται οι διάφοροι τρόποι συλλογής δεδομένων και η αντίστοιχη επεξεργασία και ανάλυσή τους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην παρατήρηση, η οποία αποτελεί απαραίτητο εφόδιο για τους φοιτητές του Τμήματος.

4. Κινητική εξέλιξη και κινητική μάθηση III Κινητική εξέλιξη και κινητική μάθηση

Διδάσκουσα: Δήμητρα Κουτσούκη

Ενότητα Α.

1. Θεωρίες κινητικής εξέλιξης. Στάδια και φάσεις κινητικής εξέλιξης.
2. Ατομικές διαφορές και ειδικές κινητικές ανάγκες.
3. Μέθοδοι έρευνας της κινητικής εξέλιξης. Μελέτη ατομικών περιπτώσεων.
4. Κρίσιμες περίοδοι και όρια κινητικής εξέλιξης.
5. Κληρονομικότητα και περιβάλλον: πώς επηρεάζουν την κινητική εξέλιξη. Αθλητικά ταλέντα και επιλογή για τα διάφορα αθλήματα.

6. Θεμελιώδη κινητικά σχήματα και η συμβολή τους στην κινητική απόδοση.

7. Αντίληψη του σώματος. Κινητικός έλεγχος και ρυθμός.

Ενότητα Β.

1. Θεωρίες κινητικής μάθησης. Εκμάθηση κινητικών δεξιοτήτων.

2. Αισθητήρια όργανα και ο ρόλος τους στην κινητική αντίληψη και μάθηση.

3. Κίνητρα για κινητική μάθηση.

4. Ανατροφοδότηση και κινητική απόδοση. Μέθοδοι ενίσχυσης στη διαδικασία κινητικής μάθησης.

5. Μεταφορά και κινητική μάθηση.

5. Θεατρικό παιχνίδι – δραματοποίηση

Διδάσκουσα: Άλκηστις Κοντογιάννη

Το θεατρικό παιχνίδι και η δραματοποίηση ως παιδαγωγική διαδικασία στην προσχολική εκπαίδευση.

Θεωρίες για το παιχνίδι. Σχέση συμβολικού παιχνιδιού, θεατρικού παιχνιδιού και δραματοποίησης.

Θέατρο και λειτουργίες θεάτρου. Σχέση θεάτρου, θεατρικού παιχνιδιού και δραματοποίησης.

Ιστορικό. Επικρατούσα ορολογία.

Η δυναμική της ομάδας στο θεατρικό παιχνίδι.

Ατομικές και ομαδικές ασκήσεις, μιμική, αυτοσχεδιασμός, παιχνίδια ρόλων, θεματικά στιγμιότυπα, δρώμενα, δραματοποίηση.

Ανάλυση στοιχείων. Βασικές αρχές. Στάδια και διαδικασία.

Αξιολόγηση.

Ο εκπαιδευτικός – εμπυχωτής και οι στόχοι του.

Ποικίλοι τρόποι σύνθεσης ιστοριών και παραμυθιών. Θέματα.

Διασύνδεση με ποίηση, ζωγραφική, μουσική, χορό.

Χώρος, σκηνικά, κοστούμια, προσωπεία, φωτισμός, οπτικοακουστικά μέσα.

Εφαρμογές. Δυσκολίες και αντιμετώπιση.

Το θεατρικό παιχνίδι και η δραματοποίηση στην ειδική αγωγή.

(Τα μαθήματα (13) χωρίζονται σε θεωρητικά (6) και πρακτικά (7). Η συμμετοχή στα πρακτικά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Τα πρακτικά μαθήματα γίνονται σε καθορισμένες ομάδες των 50 ατόμων.)

6. Εξωσχολικές πολιτισμικές πρακτικές

Διδάσκουσα: Αλεξάνδρα Κορωναίου

Σκοπός του μαθήματος είναι η κοινωνιολογική προσέγγιση των σχέσεων ανάμεσα στη σχολική και στην εξωσχολική παιδεία καθώς και η α-

νάδειξη της σημασίας των εξωσχολικών καθημερινών πρακτικών τόσο για τα παιδιά όσο και για τον εκπαιδευτικό θεσμό.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Από την τεχνολογική επανάσταση στις πολιτισμικές αλλαγές των σύγχρονων κοινωνιών – Ο ελεύθερος χρόνος και η σημασία του για την πολιτισμική ανάπτυξη – Εννοιολογικά προβλήματα – Ο ελεύθερος χρόνος στις αναπτυσσόμενες και υπανάπτυκτες κοινωνίες – Συγκριτική μελέτη τεσσάρων παραδειγμάτων: Ελλάδα, Ελβετία, Γαλλία, Μαρόκο – Οι εξωσχολικές δραστηριότητες των νέων στην ελληνική κοινωνία – Η κρίση του εκπαιδευτικού θεσμού – Διαρκής εκπαίδευση, αυτομόρφωση και ετερομόρφωση – Καινούριες διαδικασίες μάθησης μέσα και έξω από το σχολείο – Κριτική προσέγγιση των θεωριών για τη σχολειοποίηση και την αποσχολειοποίηση των σύγχρονων κοινωνιών.

7. Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας και Πολιτισμού II
Θέματα και ζητήματα Ιστορίας της Νεοελληνικής Παιδείας II
(1750–1910)

Διδάσκων: Απόστολος Παπαϊωάννου

1. Για την εκπαίδευση των κοριτσιών.
2. Οι ιδεολογικές κατευθύνσεις της διδασκαλίας.
3. Ιστορία και εκπαίδευση (1834–1910).
4. Το πρόβλημα της διγλωσσίας.
5. Οι προσανατολισμοί των επίσημων σχολικών προγραμμάτων το 19ο αιώνα.
6. Η εκπαίδευση στις Ελληνικές Κοινότητες του Εξωτερικού.
7. Η ιδιωτική εκπαίδευση.

8. Περιβαλλοντική Αγωγή III
Περιβαλλοντικές στρατηγικές

Διδάσκουσα: Ευγενία Φλογαίτη

Ιδιαιτερότητες της δομής και λειτουργίας των Μεσογειακών οικοσυστημάτων.

Ο Ελληνικός χώρος και τα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Περιβαλλοντική πολιτική. Διεθνείς συμβάσεις. Περιβαλλοντική πολιτική και περιβαλλοντικά κινήματα στην Ελλάδα.

Η περιβαλλοντική εκπαίδευση στην Ελλάδα. Μεθοδολογία Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Στρατηγικές για την ενσωμάτωση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στα προγράμματα σπουδών.

Στρατηγικές και δραστηριότητες για τη διδασκαλία και την κατανόηση της περιβαλλοντικής διάστασης στο νηπιαγωγείο.

ΣΤ' Εξάμηνο (θερινό)

1. Διδακτική μεθοδολογία II

Διδάσκων: Αθανάσιος Παπάς

Διδακτικές στρατηγικές στην προσέγγιση της αγωγής και μάθησης. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην παιδαγωγική θεωρία και τη διδακτική πράξη. Μεθοδολογική προσέγγιση των λογοτεχνικών κειμένων. Διδακτική προσέγγιση των μύθων και παραμυθιών. Η γλωσσική ανάπτυξη στην Προσχολική ηλικία: προφορικός λόγος. Το προαναγνωστικό στάδιο στην Προσχολική αγωγή. Το προγραφικό στάδιο στην Προσχολική αγωγή. Η πρώτη ανάγνωση σε παιδιά ηλικίας 6 ετών. Ηθική και Θεραπευτική αγωγή στην Προσχολική ηλικία.

2. Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκουσα: Μαρία Νασιάκου

Φυσιολογική (κανονική) και μη φυσιολογική (παθολογική) συμπεριφορά.

Ψυχική Υγεία – Ψυχική νόσος.

Ιστορία Ψυχοπαθολογίας.

Βιο-ψυχο-κοινωνική προσέγγιση της "παθολογικής" συμπεριφοράς.

Απομίμηση της συμπεριφοράς.

Κλινική Ψυχολογία στην πράξη: θεραπεία.

3. Εκπαιδευτική πολιτική και κοινωνιολογία της γλώσσας I

Εκπαίδευση και γλώσσα Α

Διδάσκουσα: Άννα Φραγκουδάκη

Νηπιαγωγείο και σχολική γλώσσα.

Τι είναι μητρική γλώσσα (κοινή γλώσσα, τοπικές και κοινωνικές διάλεκτοι, γλώσσα του εκπαιδευτικού θεσμού).

Λεκτική και εξωλεκτική επικοινωνία.

Γλωσσική αλληλενέργεια στην προσχολική ηλικία και φυσική γλωσσική δημιουργικότητα των νηπίων.

Πώς δημιουργούνται κίνητρα παραγωγής λόγου.

Ποιάν αντίληψη του γραπτού κώδικα έχουν τα νήπια προτού μάθουν γραφή.

4. Μεθοδολογία των επιστημών του ανθρώπου II

Νέες Τεχνολογίες, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης: ένα νέο μαθησιακό περιβάλλον.

Διδάσκων: Μιχάλης Μεϊμάρης

Στα πλαίσια του μαθήματος αυτού εξετάζονται οι βασικές αρχές και η λειτουργία καθώς και οι τρόποι και οι δυνατότητες εφαρμογής των Νέων Τεχνολογιών (Ν.Τ.) και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.) στην προσχολική ηλικία.

Αντιπροσωπευτικά παραδείγματα υπό μορφή παιχνιδιών, τηλεοπτικών προγραμμάτων, προγραμμάτων ηλεκτρονικού υπολογιστή και άλλου παιδαγωγικού υλικού εισάγουν το φοιτητή στις έννοιες και την ορολογία των Ν.Τ. – αμφίδρομη σχέση, γραφική παλέτα... – και των Μ.Μ.Ε. – ομάδες πολλών ειδικοτήτων, παραγωγή ...

5. Κοινωνιολογικές και Ψυχολογικές θεωρίες για την οικογένεια

Διδάσκουσα: Θάλεια Δραγώνα

Το μάθημα αυτό προϋποθέτει μια σύνθεση προηγούμενων γνώσεων τόσο στο χώρο της κοινωνιολογίας όσο και της ψυχολογίας. Εισάγονται τα γνωστικά πλαίσια στα οποία εντάσσεται η μελέτη της οικογένειας. Παρουσιάζεται η ιστορική και συγκριτική μέθοδος μελέτης της οικογένειας: οι θεωρίες για την επίδραση της κοινωνίας στη μορφή και τη δομή της οικογένειας (Engels, Morgan, Durkheim) και σύγχρονες θεωρίες για το γάμο και τη συγγένεια στα πλαίσια τόσο της αρχαϊκής κοινωνίας (Lévi – Strauss) όσο και της βιομηχανικής (Parsons).

Αναλύονται κάποιες κριτικές θέσεις απέναντι στην οικογένεια που απορρέουν από τον υπαρξισμό (R.D.Laing), από τη μαρξιστική παράδοση (Adorno, Horkheimer και Marcuse) και από το φεμινιστικό κίνημα. Επισημαίνονται οι αναφορές στην οικογένεια στο έργο του Freud και η συνεισφορά της ψυχοδυναμικής προσέγγισης στην κατανόηση της οικογένειας. Παρουσιάζεται εκτενώς η μελέτη της οικογένειας από τη σύγχρονη προσέγγιση της συστημικής θεωρίας. Τέλος αναλύονται οι λειτουργίες και η δομή της ελληνικής οικογένειας.

6. Συμβουλευτική Ψυχολογία II

Πρακτικές Εφαρμογές

Διδάσκουσα: Μ. Μαλικιώση-Λοϊζου

Η συμβουλευτική εμπειρία στην πράξη. Βασικές αρχές της συμβουλευτικής συνέντευξης. Τρόποι καλύτερης συμβουλευτικής προσέγγισης. Δομή και στάδια εξέλιξης της συμβουλευτικής σχέσης με βάση τη συστηματική παρουσίαση σχετικού εκπαιδευτικού συμβουλευτικού μοντέλου. Επίβλεψη πρακτικής εξάσκησης στις επιμέρους δεξιότητες της συμβουλευτικής διαδικασίας.

7. Μουσική Αγωγή III

Διδάσκων: Γεώργιος Μαλαφής

Συνέχεια στην εκμάθηση διαφόρων τραγουδιών, κυρίως χορευτικών, με τη συνοδεία του οργάνου.

Συνέχεια από την ιστορία της μουσικής: Το θεωρητικό σύστημα των αρχαίων Ελλήνων (τρόποι, τετράχορδα) και ποια ήταν τα μουσικά τους όργανα.

Βυζαντινή Μουσική: Ποιοι οι σπουδαιότεροι υμνογράφοι και μελωουργοί, η βυζαντινή σημειογραφία και ποια σχέση έχουν οι κλίμακες της βυζαντινής μουσικής με την αρχαία ελληνική μουσική.

Ενδείκνυται επίσης η πρόσκληση Μουσικών Εκτελεστών κατά την ώρα του μαθήματος της μουσικής, ούτως ώστε οι φοιτητές ακούοντας να μπορούν να γνωρίσουν και να διακρίνουν όχι μόνο το σχήμα αλλά και το χαρακτηριστικό ήχο του κάθε οργάνου. Επιβάλλεται επίσης η ακρόαση μουσικών έργων διαφόρων Συνθετών και εποχών.

8. Κινητική εξέλιξη και κινητική μάθηση IV

Κινητική Αγωγή στο Σχολείο

(Σημείωση : Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτικές εφαρμογές)

Διδάσκουσα: Δήμητρα Κουτσούκη

1. Προγραμματισμός κινητικών δραστηριοτήτων. Ημερήσια προγράμματα: α) Στόχοι, β) Οργάνωση, γ) Εκτέλεση, δ) Αξιολόγηση.

2. Μέθοδοι αξιολόγησης θεμελιωδών κινητικών σχημάτων. Αξιολόγηση της αντίληψης του σώματος.

3. Δραστηριότητες για την ανάπτυξη της φυσικής κατάστασης και των θεμελιωδών κινητικών σχημάτων.

4. Δραστηριότητες για την εκμάθηση δεξιοτήτων.

α) Δεξιότητες χειρισμού μικρών και μεγάλων αθλητικών οργάνων.

β) Ομαδικές δραστηριότητες.

γ) Δραστηριότητες για κλειστούς και ανοιχτούς χώρους.

5. Θέματα ελεύθερης επιλογής.

Ζ' Εξάμηνο (χειμερινό)

1. Διδακτική μεθοδολογία III

Διδάσκων: Αθανάσιος Παπάς

Το φαινόμενο της διδασκαλίας και η θέση της Σχολής της συμπεριφοράς.

Η διδασκαλία από την άποψη της γνωστικής Ψυχολογίας.

Το δασκαλοκεντρικό διδακτικό μοντέλο.

Το μαθητοκεντρικό διδακτικό μοντέλο.

Η αντιαυταρχική διδασκαλία.

Θεωρητική και λειτουργική διάσταση της δημιουργικής σκέψης στο

σύγχρονο σχολείο.

Η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης μέσα από τις διαδικασίες της διδασκαλίας και μάθησης.

Η διαλεκτική θεώρηση της γνώσης και των αξιών στην εκπαιδευτική θεωρία και πράξη.

Το αποκαλυπτικό μοντέλο διδασκαλίας.

Οι αντιληπτικές και οι άμεσες μέθοδοι διδασκαλίας.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού και οι νέες στρατηγικές στη διδασκαλία.

Επιστημονική και λειτουργική θεώρηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων με αναφορές στη σχολική πραγματικότητα.

Ο τρισδιάστατος μαθητής: Σχολικός προγραμματισμός και κοινωνικός έλεγχος. Ο αντιδιδασκτικός ρόλος του εκπαιδευτικού. Η μεθοδολογική διάσταση της ερώτησης στη μαθησιακή διαδικασία. Διαλογοκεντρικό και αντιδιαλογικό μοντέλο διδασκαλίας. Μαθαίνω πώς να μαθαίνω. Στρατηγικές προσεγγίσεις των γλωσσικών δραστηριοτήτων στο Νηπιαγωγείο. Ηθική και θρησκευτική διάσταση του Αναλυτικού Προγράμματος για τις αντίστοιχες δραστηριότητες στο Νηπιαγωγείο. Μάθηση και ενθάρρυνση. Αθροιστική μάθηση και διδασκαλία. Κοινωνικοποιημένη διδασκαλία και διεπιστημονικό πνεύμα.

Παιδαγωγική και διδακτική καθοδήγηση των εκπαιδευτικών στην καθημερινή πράξη.

2. Παιδαγωγική της ένταξης

Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση της ένταξης

Διδάσκουσα: Αθηνά Ζώνιου-Σιδέρη

Αναπηρία. Η δυσκολία ενός ορισμού για την "αναπηρία". Ο ανάπηρος στην κοινωνία (πολιτιστική-ιστορική ανασκόπηση). Η αναπηρία από την σκοπιά της ψυχανάλυσης, της ψυχολογίας, της κοινωνικής ψυχολογίας. Κοινωνική αλληλεπίδραση. Στάση των αναπήρων προς την αναπηρία τους. Δομή της προσωπικότητας. Η θέση του ανάπηρου στην οικογένεια.

Ειδική Αγωγή (ορισμοί, ιστορική αναδρομή). Η Ειδική Αγωγή στην Ελλάδα μετά το 1900. Στόχοι της Ειδικής Αγωγής. Το Ειδικό Σχολείο σήμερα. Ο Ειδικός Παιδαγωγός.

Παιδαγωγική της ένταξης (εισαγωγή). Η Παιδαγωγική της ένταξης ως εξέλιξη της Ειδικής Παιδαγωγικής σκέψης και πράξης. Η ένταξη στα πλαίσια της Αγωγής. Ο μη διαχωρισμός "παιδιών και νέων" με ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες (σε αναζήτηση νέων εννοιών). Ένταξη στο Νηπιαγωγείο και στο Δημοτικό. Μορφές ένταξης (εντασσόμενη ομάδα, ατομική ένταξη στο Νηπιαγωγείο). Διαδικασία ένταξης στον Παιδικό Σταθμό και στο Νηπιαγωγείο. Αρχές και στόχοι της ένταξης στην εκπαίδευση. Το Σχολείο ένταξης. Ο παιδαγωγός της ένταξης.

3. Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης II

Η έρευνα-δράση

Διδάσκουσα: Λέλα Γώγου

Τι είναι η έρευνα-δράση. Η επιστημονική δομή και η μεθοδολογία της έρευνας-δράσης. Η έρευνα-δράση στο σχολείο. Η συμβολή της έρευνας-δράσης στην πρόληψη και τη μείωση της σχολικής αποτυχίας. Παρουσίαση ερευνών-δράσεων που διεξάγονται σε χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

4. Συγκριτική Εκπαίδευση

Διδάσκουσα: Μαρία Ηλιού

Μάθημα: Επιστημολογικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη Συγκριτική Εκπαίδευση (3 ώρες).

1. Θέματα ορολογίας: παιδεία, εκπαίδευση, πολιτισμός και πολιτισμοί.
2. Η έννοια του έθνους, η δημιουργία της εθνικής συνείδησης. Παραμορφωτικά φαινόμενα: εθνικισμός, εθνοκεντρισμός, ευρωπαϊοκεντρισμός, δυτικός κοινωνιοκεντρισμός. Τα σχολικά βιβλία.
3. Η πολιτισμική ταυτότητα: συνεκτικά στοιχεία, στοιχεία διάβρωσης.
4. Διάρκεια και επιβεβαίωση της πολιτισμικής ταυτότητας, αντιθετικές χρήσεις της.
5. Η συγκριτική προσέγγιση και οι συγκριτικές επιστήμες.
6. Οι Επιστήμες της Αγωγής: εξέλιξη, τυπολογίες.
7. Η Συγκριτική Εκπαίδευση διεθνώς και στην Ελλάδα.
8. Ο προβληματισμός της πολιτισμικής εξάρτησης, με ιδιαίτερη αναφορά στα εκπαιδευτικά συστήματα.

Φροντιστήριο: Διεθνείς σχέσεις και επιδράσεις στα εκπαιδευτικά συστήματα (2 ώρες).

1. Οι Διεθνείς Οργανισμοί. Το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών.
2. Οι Ευρωπαϊκοί οργανισμοί. Άλλοι διεθνείς οργανισμοί.
3. Τα κανονιστικά κείμενα των διεθνών οργανισμών: Διακηρύξεις, Συστάσεις, Συνθήκες, Συμβάσεις.
4. Τα δικαιώματα του ανθρώπου. Τα δικαιώματα του παιδιού. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του εκπαιδευτικού.
5. Η εκπαιδευτική πολιτική των διεθνών οργανισμών.
6. Τα προγράμματα συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
7. Η διεθνής επιστημονική κοινότητα και ο εκπαιδευτικός προβληματισμός.
8. Πλαίσια για τη διαμόρφωση εθνικής εκπαιδευτικής πολιτικής.

Διδάσκουσα: Αθηνά Ζώνιου-Σιδέρη

Το τυφλό παιδί και το παιδί με δυσκολίες όρασης. Το κωφό παιδί και το βαρήκοο παιδί. Το παιδί με σωματική αναπηρία: γενικά αίτια, προβλήματα από την εκάστοτε μελετούμενη αναπηρία. Ψυχοκινητική ανάπτυξη του παιδιού με ειδικές ανάγκες. Ψυχολογικά και παιδαγωγικά προβλήματα. Εκπαίδευση. Σύστημα Braille. Βοηθητικά μέσα διδασκαλίας. Τρόποι επικοινωνίας. Ανάγκες ειδικών για την εκπαίδευση του ανάπηρου παιδιού.

6. Εκπαιδευτική πολιτική και κοινωνιολογία της Γλώσσας II Εκπαίδευση και γλώσσα Β

Διδάσκουσα: Άννα Φραγκουδάκη

Τι είναι "σωστή" και "λαθεμένη", "φτωχή" και "πλούσια" γλώσσα.

Πώς και γιατί αλλάζουν οι γλώσσες.

Η κοινωνική λειτουργικότητα των ποικιλιών της γλώσσας.

Γλωσσική ικανότητα και επικοινωνιακή ικανότητα.

Παραλλαγές της γλώσσας και κοινωνική ιεραρχία.

Τα λανθάνοντα μηνύματα ή πώς παράγεται το νόημα στον προφορικό λόγο.

Η δύναμη της γλώσσας, η γλώσσα των εξουσιών και η άσκηση βίας με το λόγο.

7. Εικαστική Αγωγή III

(Απευθύνεται κυρίως σ' αυτούς που έχουν παρακολουθήσει την Εικαστική Αγωγή I και II και προϋποθέτει γνώσεις από τα εξάμηνα αυτά)

Διδάσκουσα: Λουΐζα Κακίση

1. Σύγχρονα έργα Τέχνης: γνωριμία, ανάλυση, συζήτηση.

2. Γνωριμία με ποικίλους τρόπους και τεχνικές καλλιτεχνικής δημιουργίας: α) Ζωγραφική: μικτή τεχνική, β) Το ανάγλυφο, γ) Κατασκευές στο χώρο, δ) Χαρακτική και τύπωμα*, ε) Χαρτοπολτός.

8. Θεωρίες των μέσων μαζικής επικοινωνίας

Διδάσκουσα: Αλεξάνδρα Κορωναίου

Ιστορία των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας – Τύπος, κινηματογράφος, ραδιόφωνο, τηλεόραση – Διάφορες προσεγγίσεις της μαζικής επικοινωνίας: λειτουργικές, τεχνολογικές και διαλεκτικές θεωρίες – Κοινωνιολογία του κοινού με έμφαση στην κατανάλωση των ΜΜΕ από τα παιδιά και τους νέους – Οι συνθήκες χρήσης των ΜΜΕ – ΜΜΕ και πολιτιστικές ανισότητες – Οι επιδράσεις των ΜΜΕ στα παιδιά σχολικής

* Είναι πιο σύνθετη μορφή εργασίας και απαιτεί διαφορετικά υλικά από τη χαρακτηριστική που διδάσκεται στο μάθημα της Εικαστικής Αγωγής II.

και προσχολικής ηλικίας – Τα ΜΜΕ και η βία – Θέση και ρόλος του δέκτη στην πρόσληψη των μηνυμάτων – ΜΜΕ και σύγχρονες εκπαιδευτικές αξίες – Η έννοια του "παράλληλου σχολείου".

Η' Εξάμηνο (θερινό)

1. Διδακτική μεθοδολογία IV

Διδάσκουσα: Ευγενία Κουτσουβάνου

Εφαρμοσμένη παιδαγωγική. Η μελέτη της διαδικασίας της διδασκαλίας δια μέσου τεχνικών και πραγματικών καταστάσεων. Πρακτικές εφαρμογές. Δίδεται έμφαση στο ρόλο και τη συμπεριφορά του εκπαιδευτικού καθώς και στη λήψη πρωτοβουλιών κατά την πορεία της διδασκαλίας. Αξιολογούνται τα κριτήρια για την επιλογή προγραμμάτων και υλικών, ο σχεδιασμός των στρατηγικών διδασκαλίας, η επιλογή των ενοτήτων και τέλος η εφαρμογή όλων αυτών σε επιλεγμένα νηπιαγωγεία, όπου πραγματοποιούνται οι πρακτικές ασκήσεις. Οι φοιτητές συνδυάζουν και συνυφαίνουν επί μονίμου βάσεως θεωρία και πράξη, ενώ το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και τα χαρακτηριστικά του αναλύονται και συνδέονται με την ανάπτυξη και τις προσωπικές εμπειρίες του παιδιού της προσχολικής ηλικίας.

2. Διαταραχές προσχολικής ηλικίας

Διδάσκουσα: Όλγα Πανοπούλου-Μαράτου

Παρουσιάζονται οι εξής ψυχοπαθολογικές ενότητες: διαταραχές του ύπνου και της διατροφής, διαταραχή της ελλειμματικής προσοχής, διαταραχές της ομιλίας και του λόγου, παιδικός αυτισμός, παιδικές ψυχώσεις, νοητική καθυστέρηση και το σύνδρομο του ψυχοκοινωνικού νανισμού.

3. Μεθοδολογία των επιστημών του ανθρώπου III

Η ανάλυση περιεχομένου στις Κοινωνικές Επιστήμες

Διδάσκουσα: Αλεξάνδρα Κορωναίου

Η σημασία των λεκτικών και εξωλεκτικών μηνυμάτων και η χρήση της ανάλυσης περιεχομένου – Ο ρόλος της προβληματικής, των υποθέσεων και των εννοιών στην έρευνα – Τα αντικείμενα της ανάλυσης περιεχομένου: σχολικά εγχειρίδια, προγράμματα, τύπος (κείμενο και εικόνα), συνεντεύξεις κλπ. – Είδη της ανάλυσης περιεχομένου: ποιοτική και ποσοτική ανάλυση – Κριτήρια επιλογής των διάφορων τεχνικών της ανάλυσης περιεχομένου – Οι συγκριτικές μέθοδοι και η ανάλυση περιεχομένου.

4. Νέα Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ

Η πρώτη μεταπολεμική γενιά – Παιδική λογοτεχνία

Διδάσκων: Γιάννης Παπακώστας

Η πρώτη μεταπολεμική γενιά – Κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα (Λειβαδίτης, Σινόπουλος, Αναγνωστάκης, Πατρίκιος κ.ά.) – Διδασκαλία αντιπροσωπευτικών κειμένων – Η παιδική λογοτεχνία της περιόδου 1930 κλπ.

5. Ειδική Αγωγή ΙΙ

Διδάσκουσα: Αθηνά Ζώνιου-Σιδέρη

Το παιδί με νοητική καθυστέρηση: Ιστορική αναδρομή. Βαθμίδες νοητικής καθυστέρησης. Γενετικά αίτια. Ορισμοί. Περιβαλλοντικά αίτια. Πρόληψη. Αντιμετώπιση. Εκπαίδευση. Ανάγκες ειδικών για την εκπαίδευση.

Το παιδί με διαταραχές ομιλίας: Ομιλία, Λόγος. Διαταραχή του ρυθμού της ομιλίας. Διαταραχές άρθρωσης. Δυσφασία. Αφασία. Οι διαταραχές του λόγου στα παιδιά με νοητική καθυστέρηση, εγκεφαλικές παθήσεις, αυτιστικά.

Το παιδί με διαταραχές της συμπεριφοράς: Έννοια, αίτια και μέγεθος του προβλήματος. Τρόποι προσέγγισης και αντιμετώπισης.

6. Ανισότητες των φύλων στην εκπαίδευση και την απασχόληση

Διδάσκουσα: Μαρία Ηλιού

1. Διαφορές και ανισότητες των φύλων. Δυσμενείς διακρίσεις και ανθρωπίνα διακαιώματα.

2. Κοινωνικοί ρόλοι και συλλογικές νοοτροπίες.

3. Οι κοινωνικές επιστήμες και η προβληματική του γυναικείου κινήματος.

4. Οι Επιστήμες της Αγωγής και οι ανισότητες των φύλων.

5. Η εκπαίδευση των κοριτσιών στην Ελλάδα: ιστορική αναδρομή.

6. Σχολικός και επαγγελματικός προσανατολισμός.

7. Ανισότητες των φύλων στην απασχόληση.

8. Το πρόβλημα της χρήσης του χρόνου.

9. Το επάγγελμα του εκπαιδευτικού.

7. Εκπαιδευτικός σχεδιασμός

Διδάσκουσα: Μαρία Ηλιού

1. Οικονομία και προγραμματισμός της εκπαίδευσης, εκπαιδευτική πολιτική: θέματα ορολογίας.

2. Μεθοδολογικές οριοθετήσεις. Το δικαίωμα στην εκπαίδευση και η

υποχρεωτική σχολική φοίτηση.

3. Η εκπαίδευση ως καταναλωτικό αγαθό και ως οικονομική επένδυση.

4. Ιστορία του εκπαιδευτικού σχεδιασμού.

5. Η διαρροή των μαθημάτων: μορφές, αιτίες, επιπτώσεις.

6. Νέες διαστάσεις του αναλφαβητισμού. Ο αναλφαβητισμός στην Ευρώπη.

7. Ο αναλφαβητισμός και η αντιμετώπισή του στην Ελλάδα.

8. Εκπαιδευτικές ανισότητες.

9. Σημασία του εκπαιδευτικού σχεδιασμού για τη μείωση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων.

10. Χρησιμότητα και όρια του εκπαιδευτικού σχεδιασμού.

8. Κουκλοθέατρο

Διδάσκουσα: Άλκηστις Κοντογιάννη

Το κουκλοθέατρο ως παιδαγωγική διαδικασία στην προσχολική εκπαίδευση.

Η κούκλα ως μέσο έκφρασης και επικοινωνίας.

Ιστορικό του κουκλοθεάτρου. Το κουκλοθέατρο στην Ελλάδα.

Κατασκευές. Η κούκλα, η σκηνή, ο φωτισμός, η μουσική, τα οπτικοακουστικά μέσα.

Το ζωντανέμα της κούκλας. Σκηνοθετικά βοηθήματα.

Παραμύθια. Δομική ανάλυση παραμυθιού. Σύνθεση παραμυθιού για κουκλοθέατρο από παιδιά.

Σχεδιασμός προγράμματος.

Θέατρο σκιών, παραμύθι και φιγούρα. Θέατρο αντικειμένων.

Ανδρείκελα.

Σχέση κουκλοθεάτρου με θεατρικό παιχνίδι και δραματοποίηση.

Θέατρο σύμμεικτων μέσων.

Το κουκλοθέατρο στην ειδική αγωγή.

(Τα μαθήματα (13) χωρίζονται σε θεωρητικά (6) και πρακτικά (7). Η συμμετοχή στα πρακτικά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Τα πρακτικά μαθήματα γίνονται σε καθορισμένες ομάδες των 50 ατόμων.)

VII. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Διδακτικές και εξεταστικές περιόδους, καθώς και οι επίσημες αργίες κατά το πανεπιστημιακό έτος 1991-92

Η Πανεπιστημιακή Σύγκλητος στη συνεδρίαση της 20-6-91 καθόρισε τη χρονική περίοδο διδασκαλίας και εξετάσεων του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου του πανεπιστημιακού έτους 1991-92 καθώς και τις επίσημες αργίες, ως εξής:

1. Χειμερινό εξάμηνο

α) Διδακτική περίοδος: από Τρίτη 1 Οκτωβρίου 1991
έως Παρασκευή 17 Ιανουαρίου 1992

β) Εξεταστική περίοδος: από Δευτέρα 20 Ιανουαρίου 1992
έως Σάββατο 8 Φεβρουαρίου 1992

γ) Επίσημες αργίες

- Εθνική εορτή: Δευτέρα 28 Οκτωβρίου 1991

- Πολυτεχνείο: Κυριακή 17 Νοεμβρίου 1991

- Διακοπές Χριστουγέννων - Νέου Έτους: από Σάββατο 21 Δεκεμβρίου 1991
έως Δευτέρα 6 Ιανουαρίου 1992

- Πανεπιστημιακή εορτή
Τριών Ιεραρχών: Πέμπτη 30 Ιανουαρίου 1992

2. Εαρινό εξάμηνο

α) Διδακτική περίοδος: από Δευτέρα 10 Φεβρουαρίου 1992
έως Παρασκευή 29 Μαΐου 1992

β) Εξεταστική περίοδος: από Δευτέρα 1 Ιουνίου 1992
έως Σάββατο 20 Ιουνίου 1992

γ) Συμπληρωματικές εξετάσεις: από Τρίτη 1 Σεπτεμβρίου 1992
έως Σάββατο 19 Σεπτεμβρίου 1992

δ) Επίσημες αργίες

- Καθαρά Δευτέρα: 9 Μαρτίου 1992

- Εθνική εορτή: Τετάρτη 25 Μαρτίου 1992
- Διακοπές Πάσχα: από Μ. Δευτέρα 20 Απριλίου 1992
έως Σάββατο 2 Μαΐου 1992
- Πρωτομαγιά: Παρασκευή 1 Μαΐου 1992
- Διακοπή μαθημάτων: την ημέρα των φοιτητικών εκλογών
και την επομένη

2. Ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων

Το πρόγραμμα κάθε εξαμήνου ανακοινώνεται χωριστά. Ανακοινώνεται το διδασκόμενο μάθημα, η ένδειξη υποχρεωτικό με το (Υ) εντός παρενθέσεως και κατ' επιλογήν με το (Ε), ο διδάσκων και τα αρχικά γράμματα επωνύμων των φοιτητών που αποτελούν το τμήμα διδασκαλίας του μαθήματος, η ώρα και η ημέρα διδασκαλίας.

Η ανακοίνωση γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος.

3. Πρόγραμμα εξετάσεων

Σε όλα τα μαθήματα ανακοινώνεται από τη Γραμματεία η ακριβής ημερομηνία, η ώρα, ο χώρος εξετάσεων και τα αρχικά γράμματα των επωνύμων των φοιτητών που αποτελούν τα προσερχόμενα στις εξετάσεις τμήματα.

Ο διδάσκων έχει τη δυνατότητα να εξετάσει, "γραπτώς" ή "προφορικώς" τους φοιτητές. Στη δεύτερη περίπτωση θα ενημερώσει έγκαιρα τους φοιτητές για την ημερομηνία, την ώρα, το χώρο των εξετάσεων και για κάθε σχετική λεπτομέρεια μέσω της Γραμματείας του Τμήματος.

4. Χώροι του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών

Κατά τη μεταβατική αυτή περίοδο που διανύει το Τμήμα και μέχρι να διαμορφωθούν οι χώροι που, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου προορίζονται για το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, στεγάζονται:

- η Γραμματεία του Τμήματος, Ιπποκράτους 33·
- το Παιδαγωγικό Εργαστήριο, Ιπποκράτους 35·
- τα γραφεία μελών ΔΕΠ, στα κτίρια Ιπποκράτους 33, Ιπποκράτους 20 και Ιπποκράτους 35.

Τα μαθήματα γίνονται:

- στο Μεγάλο Αμφιθέατρο του Νέου Χημείου,

- στο μικρό Αμφιθέατρο του Νέου Χημείου,
- στις αίθουσες Πολίτου και Μαθηματικών Β' στο κτίριο της Νομικής, Σόλωνος 57,
- στις αίθουσες του α' ορόφου, Ιπποκράτους 33,
- στην αίθουσα του γ' ορόφου, Ιπποκράτους 35,
- στο κτίριο της Μαρασλείου, Μαρασλή 4.